

Marqqoossi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Marqqoossi xaafeedda mishiraachchuu koyro doommiiddikka, “Hawe Xoossaa Na7aa Yesuusi Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaw doomethaa” yaagee. Ha mishiraachchuwaa qaalaa gidдон Yesuusi oosuwaa asanne maatay de7iyaa asa gidiide shiiqeedda. Yesuusa maatay A timirttiyaan, xalahiyaa citaa bolla aw de7iyaa wolqqaaninne asaa nagaraa atto giyaawaan be7etteedda. Yesuusi, “Taani Asaa Na7ay yeeddawe, asaa, nagaraa aylletethaappe la77a kessanaw ta de7uwaa aathaade immanaassa” yaagiide I bare huuphew haasayeedda.

Marqqoossi Yesuusa taarikiyaa suurenne wolqqaa kumeedda ogiyaan odeedda. I gaanaw koyyo qofaykka Yesuusa qaalaanne timirttiyaa gidennaan I ootheedda maalalissiyaa oosatuwaa bollana. Xammaqiyaa Yohaannisa taarikiyaa, Yesuusa xinqqataanne paaciyaa qanthaan erissi simmiide, Yesuusa timirttiyaanne pathuwaabaa aassiide odeedda. Wodiyaappe guyyiyan Yesuusa kaalliyaawanttu A loythi eri beeddawaa keena aananna eqettiyaawanttu A loythi ixceeddino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusa de7uwan wurssethaa saaminttaa gidдон polettedda oosatuwaa; hewanttukka A kaqethaabaanne A dendduwaabaa odiyaawantta.

Marqqoossa mishiraachchuwaa wurssethaan

qinnfiyaa gidдон de7iyaa 16:9-20 paydatuu Geeshsha Qaalaa itti itti bilethaa xalalaan de7iyaawantta.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imettedda Qantha Qofatuwaa

Mishiraachchuwaa doomethaa (1:1-13)
Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommeeddawaa (1:14-9:50)

Yesuusi Yeerusalaamen oothowaa (10:1-52)
Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wursseethaa saaminttaa (11:1-15:47)

Godaa Yesuusa dendduwaa (16:1-8)
Hayquwaappe denddeetta Godaa qonccethaanne saluwaa buussaa (16:9-20)

Xammaqiyaa Yohaannisa Awaajjuwaa (Mat 3:1-12; Luq 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Xoossaa Na7aa * Yesuusi Kiristtoosa wong-galaa mishiraachchuwaa doomethaa. ² Nabiyaa Isiyaasi xaafeedda Maxaafan Xoossay, “Be7a; ta kiittiyaawaa taani neeppe sinthaw yed-dana.

I new ogiyaa kessanawaa.

³ Itti bitani biittaa bazzuwan bare kooshshaa dhoqqu oothiide,

‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hamettana loossuwakka aw suurissite’ geeddawaadan”

haneedda.

⁴ Xammaqiyaa Yohaannisi asaa xammaqiiddinne, “Xoossay hintte nagaraa atto gaana mala, hinttenttu nagaraappe simmiide xammaqettite”

* **1:1** Xoossaa Na7aa: Beni xaafettedda itti itti bilethaan hawe baawa. **1:2** Mil 3:1

yaagi qaalaa odiidde biittaa bazzuwan kesi wodhdheedda. ⁵ Yihudaa gadiyaan de7iyaa asay ubbayne Yeerusalaame katamaa asay ubbay Yohaannisakko yeeddino. Barenttu nagaraakka paaxina, Yohaannisi he asaa Yorddaanoosa Shaafan xammaqeedda.

⁶ Yohaannisi gaaluwaa iskiyaappe dadetteedda mayuwaa mayyiide, bare xeessan dafuwaa dancceedda; qassi booliyaanne woraa eessaa meedda. ⁷ Yohaannisi qaalaa odiidde, “Taappe guyyenna daro minniyaawe yee; haray atto, A caammaakka gediyaappe kessa tookkanaw taani bessikke. ⁸ Taani hinttentta haathan xammaqay; shin I hinttentta Geeshsha Ayyaan xammaqanawaa” yaageedda.

Yesuusi Xammaqetteeddawaanne Paacetteed-dawaa

(Mat 3:13-17; 4:1-11; Luq 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusi he wode Galiilaa gadiyaan de7iyaa Naazireete katamaappe yiina, Yohaannisi Yorddaanoosa Shaafan A xammaqeedda. ¹⁰ Yesuusi haathaappe kesosaanna saluu dooyettishiinne Geeshsha Ayyaanay bare bolla haraphphiyaadan wodhdhishshin be7eedda. ¹¹ Qassi saluwaappe, “Taani siiqiyaa ta Na7ay neena; taana nebay nashechchee” yaagiyaa qaalay sisetteedda.

¹² Ellekka Geeshsha Ayyaanay asay bayinna melasaa A yeddeedda. ¹³ Yesuusi asay bayin-nasaani barena Seexaanay paaccishshin, oytamu

gallassaa gatheedda; du7aannakka de7eedda; ki-
itanchchatuukka yiide, aw ootheeddino.

*Yesuusi Moliyaa Oyqqiyaa Oyddu Asatuwaa
Xeeseedda*

(Mat 4:12-22; Luq 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Yohaannisi qashettowaappe guyyiyan, Yesuusi Xoossaa kawutethaa wonggalaa mishi-
raachchuwaa odiidde, Galiilaa gadiyaa biide,
¹⁵ “Wodii gakkeedda; Xoossaa kawutethaykka
matatteedda. Hinttenttu nagaraappe simmiide,
wonggalaa mishiraachchuwaa ammanite”
yaageedda.

¹⁶ Yesuusi Galiilaa Abbaa lanqqiyanna
aadhdhiidde, moliyaa oyqqiyaawantta,
Simoonanne A ishaa Inddiraasa, barenttu dabbaa
abbaan yeggiyaawantta be7eedda. ¹⁷ Yaatiide
unttunta, “Taana kaallite; taani hinttentta
moliyaa oyqqiyaawaadan asaa taakko ahiyaa
ogiyaa tamaarissana” yaageedda. ¹⁸ Hewaappe
guyyiyan unttuntu ellekka barenttu dabbaa
aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

¹⁹ Yesuusi guuthaa sinthawukko biide, Zabid-
diyoosa naanaa laa77u ishatuwaa, Yayiqoobanne
Yohaannisa wonggiriya gidдон barenttu dabbaa
giigissiyaawantta be7eedda. ²⁰ I be7osankka unt-
tunta xeesina, barenttu aawuwaa, Zabiddiyoosa,
A oosanchchatuwanna wonggiriya gidдон aggi-
ide, Yesuusa kaalliide beeddino.

Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitani Paxeedda

(Luq 4:31-37)

²¹ Unttuntu Qifirinaahooma geetettiyaa
katamaa yiide geleeddino; Yesuusi Sambbata

gallassay gakko wode, Ayihuda woosa golle geliide, tamarissuwaa doommi aggeedda.

²² Barew maatay de7iyaa asaadan, asaa I tamarissiyaawaappe attin, higgiiyaa tamarissiyaawanttudan tamarissenna diraw, asay A timirttiyaan maalaletteedda.

²³ He wode iita ayyaanay de7iyaa itti bitani Ayihuda woosa golle gelosaannakka bare kooshshaa dhoqqu oothiide, ²⁴ “Naazireetiyaa Yesuusaa, Neeni nuuppe ayaa koyyay? Nuuna dhayissanaw yaaddi? Neeni oonentto eray; neeni Xoossaappe kiitetteedda geeshshaa gidikkii!” yaageedda.

²⁵ Yesuusi he iita ayyaanaa, “Hayzza; bitaniyaappe kesa” yaagiide azazeedda.

²⁶ Iita ayyaanay bitaniyaa bucerethi, darii waasisside, aappe kesii aggeedda. ²⁷ Asay ubbay maalalettiide, “Hawe ayee? Ha bitani bare maataani haray atto, iita ayyaanatuwakka azazeedda; untunttukka qassi aw azazettiino; hawe aybe ooratha timirttee?” yaagiide, bare gidдон ittu ittuwaa oochcheedda.

²⁸ Galiilaa gadiyaan de7iyaa heeray ubbay ellekka Yesuusa waariyaa siiseeddino.

*Yesuusi Daro Hargganchchatuwaa Patheedda
(Mat 8:14-17; Luq 4:38-41)*

²⁹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyaappe kesosaan, Yayiqoobannanne Yohaannisanna ittippe Simoonanne Inddiraasa soy bi aggeedda.

³⁰ Simoona bollotatta qoxuwaa harggaade giseeddawunnibaa I yaa gakkosaannakka aw odi aggeeddino. ³¹ I izikko shiiqiide, izi kushiyyaa

oyqqiide, izo denthi esseedda; qoxuu izo aggina, iza untunttoo oothaaddu.

³² Harggeedda asaa ubbaanne iita ayyaanatuu oyqqeedda asaa ubbaa omarssi away wulleeddawaappe guyyiyan, asay aakko aheeddino. ³³ Katamaan de7iyaa asay ubbay he kariyaa shiiqeedda. ³⁴ Yesuusi dumma dumma harggiyan oyqetteedda cora asaa pathiide, cora xalahatuwakka kesseedda. I Kiristtoosa gidiaawaa iita ayyaanatuu ereedda diraw, untuntta haasayissennaani diggeedda.

*Yesuusi Galiilaan Tamaarisseedda
(Luq 4:42-44)*

³⁵ Yesuusi guura wonttumaathaani denddiide, soyippe kesiide, asay baynnasaa biide yaani Xoossaa woosseedda. ³⁶ Simooninne aananna de7iyaawanttu A koyyiide beeddino. ³⁷ Untunttu A demmiide, “Asay ubbay neena koyyee” yaageeddino.

³⁸ Hewaappe guyye Yesuusi qassi untuntta, “Hewaa heeran de7iyaa hara katamatuwaa boytte; taani hewaan qaalaa odanaw bessee; ayissi gooppe, taani yeeddawe hewaassa” yaageedda. ³⁹ Ayihuda woosa golletuwaan qaalaa odiiddinne iita ayyaanatuwaa kessiide, Galiila gadiyaa ubbaa yuuyyeedda.

*Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mat 8:1-4; Luq 5:12-17)*

⁴⁰ Oolluu oyqqeedda itti bitani Yesuusakko yiide, A sinthan gulbbatiide, “Neeni koyyoope,

taana geeshsha pathanaw † danddayaa” yaagiide woosseedda.

⁴¹ Yesuusi aw qaretteedda; bare kushiya yeddi, A bochchiide, “Taani koyyay; geeyya; paxa!” yaageedda. ⁴² Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggina, bitani geeyyi paxi aggeedda. ⁴³ Yesuusi darii hanqqettiide, ellekka A kessi yeddeedda. ⁴⁴ I bitaniyaa, “Neena era! Hawaa oossinne odoppa; shin baade ne bollaa qeesaa bessa; qassi neeni ha77i geeshsha gideeddawaa asaa erisanaw, Muse azazeedda yarshshuwaa yarshsha” yaageedda.

⁴⁵ Shin bitani biide, yewuwaa ubbasan asaa ubbaw oduwanne laalethaa doommeedda; hewaa diraw, Yesuusi qoncciyaa kesiide, katamaa gelanaw danddayibeenna; shin asay bayinnasaa gaxaan de7eedda; qassi asay ubbasaappe aakko yeeddino.

2

Yesuusi Bollay Sileedda Bitaniyaa Patheedda (Mat 9:1-8; Luq 5:17-26)

¹ Amareedda gallasaappe guyyiyan, “Yesuusi Qifirinaahooma guyye simmiide, soyin de7ee” giyaa haasayay sisettedda. ² Gollii akkennaan ixxina, haray atto, kariikka un77ana gakkanaassi cora asay shiiqeedda; hewanttussi Yesuusi qaalaa odee. ³ Oyddu asatuu bollay sileedda itti bitaniyaa tookkiide, aakko aheeddino. ⁴ Asay

† **1:40** taana geeshsha patha: Hawaa guussay, ha harggii qofetteeddawe laamettanaw danddayenna eretteedda gade wogaanne maaraani, hara asaa qofaan itti asay geeshsha gidenna gaana mala odiyaaawaa.

coreedda diraw, bitaniyaa Yesuusakko afanaw untunttoo danddayettennan ixxina, Yesuusi de7iyaa bagganna golliya qaariide, kaaraa lukkeeddino; he lukkeeddasaanna bitaniyaa I giseedda shanchchamaanna duge wotheeddino. ⁵ Yesuusi untuntu ammanuwaa be7iide, he bollay sileedda bitaniyaa, “Ta na7aw, ne nagaray atto geettedda” yaageedda.

⁶ Higgiyaa tamarissiyaawantuppe hewaan uttedda ittu ittu barenttu wozanaani, ⁷ “Laa ha bitani hawaa mala iitabaa Xoossaa bolla ayissi haasayi? Xoossaa xalalaappe attin, haray oone nagaraa atto gaanaw danddayiyaawe?” yaagiide qoppeeddino.

⁸ Untuntu barenttu wozanaan hewaadan qoppowaa Yesuusi ellekka bare ayyaanan eriide, untunta “Hinttentu hintte wozanaan ayissi hewaadan qoppiitee? ⁹ Bollay sileedda bitaniyaa, ‘Ne nagaray atto geettedda’ giyaawe mateeyee? Woy, ‘Dendda eqqaade ne shanchchamaa tookkaade hametta’ giyaawe matee? ¹⁰ Shin taani, Asaa Na7aw, sa7aa bollan nagaraa atto gaanaw maatay de7iyaawaa taani hinttentta erissana” yaagiide he bollay sileedda bitaniyaa, ¹¹ “Neena gay; dendda eqqa; yaataade ne shanchchamaa tookkaade ne soy ba” yaageedda.

¹² Bitani ellekka denddi eqqiide, bare shanchchamaa tookkiide, asay ubbay xeellishshin biina asay ubbay maalalettiide, “Nuuni hawaa malabaa ubbakka be7i erokko” yaagiide Xoossaa galateeddino.

Yesuusi Leewiyaa Xeeseedda
(*Mat 9:9-13; Luq 5:27-32*)

¹³ Yesuusi gujjikka Galiilaa Abbaa doonaa beedda; asay ubbay aakko yeeddawantta tamarisseedda. ¹⁴ Hewaanna aadhdhiidde, Ilppiyoosa na7aa Leewiyaa, giyaawe qaraxaa qanxxiyaasaan utteeddawaa demmiide, “Taana kaalla” yaageedda. Hewaappe guyye Leewii dendi eqqiide, A kaalledda.

¹⁵ Yesuusi qumaa maanaw Leewiyaa soyin utteedda wode, qaraxaa akkiya cora asayne nagaranchchatuu aanannanne A kaalliyaawantunna ittippe utteeddino. A kaalliyaawanttu gidдон hewanttu mala asatuu dareeddino.

¹⁶ Higgiyaa tamarisseyaa itti itti Parisaawatuu Yesuusi nagaranchchatuwaannanne qaraxaa akkiyawanttunna qumaa miishshin be7iide, “I ayissi nagaranchchatuwaannanne qaraxaa akkiyawanttunna qumaa mii?” yaagiide, A kaalliyaawantta oochcheeddino.

¹⁷ Yesuusi untuntu giyaawaa sisiide, “Hargganchchatuwappe attin, paxa asaw aakimii koshshenna; taani nagaranchchatuwaa xeesanaw yeeddawaappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaagiide untuntuo zaareedda.

Xoomaabaa Eranaw Shiiqueedda Ooshaa
(*Mat 9:14-17; Luq 5:33-39*)

¹⁸ Xammaqiyaa Yohaannisa kaalliyaawantunne Parisaawatuu xoomiino; amareedda asatuu Yesuusakko yiide, “Yohaannisa kaalliyaawantunne Parisaawatuwaa

kaalliyaawanttu xoomiino; shin neena
kaalliyaawanttu ayissi xoomikkinoo?”
yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi untunta “Bullachcha yeedda
asatuu machchatto akkiyawe barenttunna
de7ishshin, xoomanaw danddayiino?
Machchatto akkiyawe untuntunna de7ishshin,
xoomanaw danddaykkino. ²⁰ Shin machchatto
akkiyawaa untuntu matappe afana wodii
yaanawaa; untuntu he wode xoomanawantta.

²¹ “Eca mayuwaa bolla ooratha dhefiyaa wothi
sikkiyaa asay baawa; ecaa wothi sikkooppe,
ooratha dhefii eca mayuwaa peedherethee;
peedhethaykka koyrowaappe darana. ²² Qassi
ho77o woyiniyaa eessaa eca ogoruwan naa77iyaa
asay baawa; shin naa77ooppe, he woyiniyaa
eessay ogoruwaa daakkee; barewukka woofettee;
ogoruukka bayee; shin ho77o woyiniyaa eessaa
ooratha ogoruwan naa7ettee” yaageedda.

Sambbataabaa Eranaw Shiiqeedda Ooshaa
(*Mat 12:1-8; Luq 6:1-5*)

²³ Yesuusi itti Sambbata gallassi tisha bang-
gaa gidonna aadhdhishshin, A kaalliyaawant-
tunna aananna biidde, banggaa tishaappe duusaa
doommeeddino. ²⁴ Parisaawatuu Yesuusa, “Be7a;
neena kaalliyaawanttu Sambbata gallassi higge
gidennabaa ayissi oothiino?” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untunta, “Daawite koshattiide,
miyaabaa koyyeedda wode, barenanna
de7iyaawanttunna ootheedawaa ubbakka
nabbabibeykkitee? ²⁶ Abiyaataari qeesatoo

ubbatoo kaappo gideedda wode, Daawite Xoossaa golliya geliide, qeesatuwaa xalalay maanaappe attin, ooninne maanaw higge gidennawaa Godaa sinthan wotheedda qumaa miide, barenanna de7iyaawanttookka immeedda” yaageedda.

²⁷ Qassikka Yesuusi untuntta, “Sambbatay asaw medhetteeddawaappe attin, asay Sambbataw medhettibeenna. ²⁸ Hewaa diraw, taani, Asaa Na7ay, haray atto, Sambbatawukka Godaa” yaageedda.

3

Kushii Sileedda Bitaniyaa (*Mat 12:9-14; Luq 6:6-11*)

¹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyaa shirettikka geleedda; hewaan kushii sileedda itti bitani de7ee. ² Itti itti asay Yesuusa mootanaw koyyiide, kushii sileedda bitaniyaa Sambbataan I pathooppe be7anaw naagee. ³ Yesuusi he kushii sileedda bitaniyaa, “Dendda eqqaade sinthaw haa ya” yaageedda. ⁴ Hewaappe guyyiyan asaa, “Sambbataan lo77obaa oothiyaawe wogeeyee iitabaa oothiyaawe wogee? Asaa shemppuwaa ashshiyaawe wogeeyee wodhiyaawe wogee?” yaagiide oochcheedda.

Shin asay co77u geedda. ⁵ Yesuusi hanqqettiide, untuntta yuushshi aathi xeelliide, untunttu odina sisennawantta gidiyaa diraw, untunttoo darii kayyotteedda; he bitaniyaa, “Ne kushiyaa piddi ootha” yaageedda; bitani piddi oothina, A kushii paxi aggeedda. ⁶ Parisaawatuu Ayihuda

woosa golliyappe kare kesiide, Yesuusa wooti wodhanentto Heroodisanna de7iyaawanttunna maqqetteeddino.

Asay Abbaa Lanqqiyan Yesuusakko Shiiqueed-dino

⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna Galiilaa Abbaa beedda; Galiilaappe cora asay A kaalledda. ⁸ Qassikka cora asay Yihuu-daappe, Yeerusalaameppe, Eedomiyaasappe, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha baggappe, Xiirsoosa katamaappenne Sidoonaa katamaappe Yesuusi ootheeddawaa sisiide, aakko yeedda. ⁹ Yesuusi cora asay barena sugi un77ethenna mala, barena kaalliyaawantta wonggiriya barew gami77ethana mala azazeedda. ¹⁰ Daro asaa I patheedda diraw, harggiyaa asay ubbay A bochchanaw sugerettee. ¹¹ Iita ayyaanay de7iyaa asatuukka A be7eedda wode ubbaan A sinthan guufanniide, barenttu qaalaa dhoqqu oothiide, “Neen Xoossaa Na7aa gidikkii!” yaageeddino.

¹² Yesuusi he iita ayyanatu barebaa asaw odiide, barena qoncciyaa kessenna mala, untuntta minissiide azazeedda.

*Yesuusi Bare Kiittiyaawantta Dooreedda
(Mat 10:1-4; Luq 6:12-16)*

¹³ Yesuusi deriyaa bolla kesiide, bare koyyeedda asatuwaa barekko xeeseedda; hewaappe guyye aakko beeddino. ¹⁴⁻¹⁵ Untunttu barenanna de7ana malanne qaalaa odanaw untuntta kiittana mala, iita ayyaanatuwaa asaappe kessanaw untunttoo maatay de7ana mala, tammanne laa77u asatuwaa dooreedda.

¹⁶ I dooredda tammanne laa77atuu hawantta: Phexiroosa yaagiide suntheedda Simoona, ¹⁷ Bo7aanerggeessa yaagiide suntheedda Zabiddiyoosa naanaa Yayiqoobanne Yayiqooba ishaa Yohaannisa. “Bo7aanerggeessa” giyaawe “Wolqqaama asatuwaa” giyaawaa. ¹⁸ Inddiraasanne Piliphphoosa, Barttalamoosanne Maatoossa, Toomaasanne Ilppiyoosa na7aa Yayiqooba, Taadoosanne bare biittaw seelettiiyaa Simoona, ¹⁹ Yesuusa aathi immeedda Yihudaa Asqgoroota.

Yesuusanne Bi7eel-Zebuula
(*Mat 12:22-32; Luq 11:14-23; 12:10*)

²⁰ Yesuusi soy beedda; laa7enthuwaakka qassi cora asay shiiqina, inne A kaalliyawanttunna haray atto, qumaa maanawukka danddaybeykkino; ²¹ asay A, “Gooyee” giyaa diraw, A dabbatuu hewaa sisiide, A akkanaw beeddino.

²² Higgiiyaa tamarissiyaa itti itti asatuu Yeerusalaameppe yiide, “Yesuusa bolla Bi7eel-Zebuul de7ee” yaageeddino; qassi, “Xalahatuwaa kaappuu barew wolqqa immina, iita ayyaanatuwaa kessee” yaagiide haaseyeddiino.

²³ Yesuusi asaa barekko xeesiide, leemisuwaa odiidde, “Seexaanay Seexaanaa wooti kessanaw danddayi? ²⁴ Itti kawutethay bare gidдон shaakettooppe, he kawutethay eqqanaw danddayenna; ²⁵ qassi itti golle asaykka bare gidдон shaakettooppe, he golle asaykka eqqanaw danddayenna. ²⁶ Seexaanay barenanna

walaqettiide shaakettooppe, bayanaappe attin, de7ana danddayenna.

²⁷ “Shin wolqqaama asaa golle geliide kasetiide A qachchennaan de7iidde, A miishshaa bonqqanaw danddayiyaa asay baawa; qachcheed-dawaappe guyyiyan, A golliya bonqqanaw danddayee.

²⁸ “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; Xoossay asaa naanaw nagaraa ubbaanne untunttu boriyaa boriyaa * ubbaa atto gaana; ²⁹ shin Geeshsha Ayyaanaa bolla iita boriyaa haasayiyaa oossinne medhinaw nagaraa gidanaappe attin, Xoossay ubbakka atto geenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa geeddawe, itti itti asatuu, “Yesuusa bolla iita ayyaanay de7ee” yaageedda diraassa.

Yesuusa Daayonne Ishatuwaa
(*Mat 12:46-50; Luq 8:19-21*)

³¹ Yesuusa daayanne A ishatauu yiide, karen eqqi aakko asaa kiittiide, A xeesisseeddino. ³² Cora asay A matan utteeddino; he kiitetteeddawe A, “Be7a; ne daayanne ne ishatauu karen eqqiide, neenanna gaketanaw koyyiino” yaageedda.

³³ Yesuusi zaariide, “Ta daaya oone? Qassi ta ishatauu oone?” yaageedda. ³⁴ Bare matan utteedda asaa yuushshi aathi xeelliide, “Be7ite; ta daayanne ta ishatauu hawanttushi. ³⁵ Xoossay koyyiyaawaa oothiyaa ubbay ta ishaa, ta michchattonne ta daayo” yaageedda.

* **3:28** Boriyaa boriyaa: Guussay Xoossaa bollan asay haasayiyaa iita, balanne geella haasayaa. **3:29** Luq 12:10

4

Zerethaa Zeriyaa Abbaa Leemisuwaa (*Mat 13:1-9; Luq 8:4-8*)

¹ Yesuusi shirettikka Galiilaa Abbaa mataan tamarissuwaa doommeedda; cora asay bare miyyiyaan yuuyyi aadhdhiide shiiqi uttina, abbaan de7iyaa wonggiriya giddo geliide, aani utteeddino; qassi he asay ubbay abbaa miyyiyaan de7ee. ² I untuntta darobaa leemisuwan tamarissiidde,

³ “Sisite; itti bitani zerethaa zeranaw kaseedda. ⁴ I zerishshin, itti itti zerethay ogiyaa doonan wodhdheedda; hewaa kafuu yiide meedda. ⁵ Itti itti zerethay ancco biittaa bolla wodhdheedda; daro biittay baynna diraw, he zerethay ellekka mokkeedda. ⁶ Away kaseedda wode shulleedda; adussa xaphuwaa yeddibeenna diraw, melii aggeedda. ⁷ Itti itti zerethay agunthaa gidдон wodhdheedda; hewaan mokkeeddawaa agunthay dicciide cuullina, ayfennaan atteedda. ⁸ Itti itti zerethay tu7e biittaaan zerettiide mokkeedda; dicciide ittu hattamuwaa, ittu usuppun tammuwaa ayfina, ittu xeetuwwa ayfeedda.” ⁹ Qaykka Yesuusi, “Sisanaw haythay de7iyaa uray siso” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Odeedda Gaasuwwa (*Mat 13:10-17; Luq 8:9-10*)

¹⁰ Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyawantunne I odeeddawaa siseedda hara asatuu I barekka de7ishshin aakko shiiqiide, he leemisuwaa bilethaa A oochcheeddino. ¹¹⁻¹² Yesuusi untunttussi, “Hinttenttoo

Xoossaa kawutethaa xuuraa yewuwaa eray imetteedda; shin haratuu kawutethaappe karenna de7iyaawanttu, xeelaa xeelliidde be7enna mala, qassi sissaa sisiiddikka akeekenna mala, untunttu shirettiide Xoossaakko simmina, I untunttu nagaraa atto geenna mala, untunttoo ubbabay leemisuwan odettee” yaageedda.

Zeriyaawaa Leemisuwaa Bilethaa
(*Mat 13:18-23; Luq 8:11-15*)

¹³ Yesuusi untuntta, “Ha leemisuwaa erikkitee? Yaatina, leemisuwaa ubbaa wooti eranitee? ¹⁴ Zeriyaawe Xoossaa qaalaa zeree. ¹⁵ Qaalay zerettiyaa ogiyaa doonan de7iyaawanttu hawantta; untunttu qaalaa sisiyaa wode, Seexaanay ellekka yiide, untunttu wozanaan zeretteedda qaalaa afidiggeedda. ¹⁶ Hawaadankka qassi anccotiyaa biittaaan zeretteeddawanttu hawantta; untunttu qaalaa sisiide, ellekka nashechchaan akkiino. ¹⁷ Untunttu ha77iw de7iinoppe attin, untunttoo mino xaphuu baawa; guyyeppe qaalaa gaasuwan waayyii woy yederssuu yiyaa wode, untunttu ellekka dhubetti aggiino. ¹⁸ Qassi agunthaa gidдон zeretteeddawanttu hawantta; untunttu qaalaa sisiyaawantta. ¹⁹ Shin ha sa7aa de7oo hirggiyaawe duretethaa dosiyaawenne harabaa amottiyaawe untunttu wozanaan geliide, qaalaa cuullina ayfennaan atti aggeedda. ²⁰ Shin tu7e biittaaan zeretteeddawanttu qaalaa sisiide akkiyawantta; ittu hattamuwaa, ittu usuppun

tammuwaa ayfina, ittu xeetuwaa ayfeedda” yaageedda.

Xomppiyaa Leemisuwaa
(Luq 8:16-18)

²¹ Yesuusi gujjiide, “Xomppiyaa ahiide, gillaappe woy arssaappe garssanna wothiyaa asay de7ii? Dhoqqasaan wothennee? ²² Ayissi gooppe, qoseeddabay ubbay qoncciyaa kesanawaa; qassi geeman wotheeddabay ubbay beettennaan attenna. ²³ Sisanaw haythay de7iyaa uray de7ooppe siso” yaageedda.

²⁴ Qassikka untunta, “Hinttenttu sisiyaawaa akeekiide sisite; Xoossay hintte makkeedda qun77aan hinttenttoo makkanawaa. I hinttenttoo darissiide immana; ²⁵ de7iyaa uraw gujji immana; baynnawaappe haray atto, aw de7iyaa he guthattokka akkidiggana” yaageedda.

Dicciyaa Zerethaa Leemisuwaa

²⁶ Yesuusi qassikka, “Xoossaa kawutethay gaden kathaa zeriya asaa mala. ²⁷ He bitani qamma gemi77ishee; guura denddee; I bare huuphew waanintto erennaan, he zerethay mokkeenne diccee. ²⁸ Biittay kathaa barekka mokkeenne ayfee; koyro carshshay caaree; guyyeppe ayfanaw kuukumme; qassi wurssethaan kumentha ayfiyaa ayfee. ²⁹ Shin kathay gakkiiyaa wode, kathaa shiishshiyaa wodii gakeedda diraw, bitani ellekka baacaan cakuwaa gelii aggeedda” yaageedda.

Sannaaficiyaa Zerethaa Leemisuwaa
(*Mat 13:31-34; Luq 13:18-19*)

³⁰ Yesuusi, “Nuuni Xoossaa kawutethaa ayaal malatee gaanee? Woy ayaanna leemisanee?

³¹ Xoossaa kawutethay sannaaficiyaa ayfatto malatee. He ayfatta zeriyaawode, sa7aan de7iyaa mithaa ayfiyyaa ubbaappekka guuxxaw; ³² henno zerina mokkaade hara atakilttiyaa ubbaappe daraw; daro daashshaa daashaw. Kafuu izi qankkaa kuwaan golliya keexxana danddayee” yaageedda.

³³ Yesuusi hawaa mala daro leemisuwan asay sisanaw danddayiyaawaa keenaa, bare qaalaa odeedda. ³⁴ Asaw leemisuu baynnaan odenna; shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu xalalaanna de7iyaa wode, untunttoo ubbabaa billiide odee.

Yesuusi Beetaa Co77u Ootheedda
(*Mat 8:23-27; Luq 8:22-25*)

³⁵ He gallassi sa7ay omarssina, Yesuusi barena kaalliyaawantta “Abbaappe hefintha pinnoytte” yaageedda. ³⁶ A kaalliyaawanttu asaa aggiide, Yesuusi kase geli utteedda wonggiriyaan geliide, Yesuusa barenttunna afeeddino; hara wonggiratuukka hewaan de7iino. ³⁷ Wolqqaama gotuu denddina, beetay wonggiriyaaw shocina, haathay kumana gakkanaw wonggiriyaaw giddo geleedda. ³⁸ He wode Yesuusi wonggiriyaan guyye bagganna borkkothaa borkkotiide gemi77isheedda. Yesuusa kaalliyaawanttu A dentiide, “Tamaaris-siyaawoo, nuuni dhayiyaa wode co77u gaade xeellay?” yaageeddino.

³⁹ I beegottiide gotuwaa, “Co77u ga” giide, abbaakka, “Woppu ga” geedda; gotuukka co77u giina, ubbabaykka woppu geedda. ⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta “Ayissi hawaadan yayyiitee? Hinttenttu waani ammanikkitee?” yaageedda.

⁴¹ Unttuntu daro yayyiide barenttu gidдон, “Hawe laa haray atto, gotuunne abbay azazettiyaawe oone?” yaageeddino.

5

Yesuusi Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda

(Mat 8:28-34; Luq 8:26-39)

¹ Yesuusinne A kaalliyaawanttu abbaappe hefinthaw pinniide, Gerggesenoona geetettiyaa gadiyaa gakeeddino. ² Asaa moogiyaa duufuu de7iyaasaappe iita ayyaanay de7iyaa itti bitani kesiide, Yesuusi wonggiriyaappe keseedda wode, Yesuusanna gakettedda. ³ Bitani he duufuu de7iyaasaan aqi peeshiide, yaani de7ee; A ooninne haray atto, santhalataan qachchanawukka danddaybeenna. ⁴ Ayissi gooppe, I daro wode uqqinnaanne santhalataan qashettiide de7ee; shin santhalataa dusertheedda; uqqinnaakka menthereetheedda; A xoonanaw danddayeeddawe ooninne baawa. ⁵ I ubba wode gallassinne qamma, he duufuu de7iyaasaaninne deriyaa bolla waasee; bare bollaakka shuchchan gaaree.

⁶ Yesuusa haakuwaan be7eedda wode, aakko woxxi yiide aw goyinneedda. ⁷ He bitani bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ubbaappe Bolla

Xoossaa Na7aw, Yesuusaa, neenanne taana ayee gathii? Taana murenna mala, taani neena Xoossaa sunthan woossay” yaageedda. ⁸ I hewaa ayissi geeddee gooppe, Yesuusi A, “Laa ha iita ayyaanaw, ha bitaniyaappe kesa” yaageeddawaassa.

⁹ Yesuusi A, “Ne sunthay oone?” yaagiide oochcheedda.

I, “Nuuni cora gidiyaa diraw, ta sunthay Leegiyoona” yaageedda. ¹⁰ Iita ayyaanatuwaa he gadiyaappe kessi yeddenna mala, Yesuusa minissiide woosseedda.

¹¹ He deriyaa bollan cora gudunthaa wudii heemettee; ¹² iita ayyanatuu Yesuusa, “Nuuna hini gudunthaa wudiyaakko yeddaarkkii; untuntun biide gelana” yaagiide woossina, ¹³ Yesuusi, “Biite” yaageedda. Iita ayyanatuu bitaniyaappe kesiide, gudunthatuwaan geleeddino; laa77u sha77a gidiyaa gudunthaa wudii kakaa huuphiyaanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeedda.

¹⁴ Gudunthaa wudiyaa heemmiyaawanttu baqatiide, haneeddawaa katamaaninne katamaappe gaxaa gadiyaan odeeddino; hewaa be7anaw asay yeedda. ¹⁵ Asay Yesuusakko yiide, cora iita ayyaanatuu beni oyqqeedda bitani bare wozanay simmina, mayuwaa mayyiide, hewaan utteeddawaa be7iide, ubbay yayyeedda.

¹⁶ Hewaa be7eedda asatuu iita ayyaanatuu oyqqeedda bitani haneeddawaanne qassi gudunthaa wudiyaabaa he asaassi odeeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, asay barenttu gadiyaappe Yesuusi baana mala, woosaa doommeedda.

18 Yesuusi wonggiriyaan gelishshin, iita ayyaanatuu oyqqeedda bitani Yesuusanna de7ana mala, Yesuusa woosseedda. 19 Shin Yesuusi ixxiide A, “Ne soy simmaade, Goday new ay mala wolqqaamabaa ootheeddenttonne qassi I new ay mala keekentto ne soy asaw oda” yaageedda. 20 Bitani biide, Tammu Katamaa * giyaasan yuuyyiide, Yesuusi barew ay mala wolqqaamabaa ootheeddentto, oduwaa doommeedda; I odeeddawaa siseedda asay ubbay maalaletteedda.

*Yaa7iroosa Naattonne Yesuusa Mayuwaa
Bochcheedda Mishiratto
(Mat 9:18-26; Luq 8:40-56)*

21 Yesuusi simmiide, wonggiriyaan geliide, abbaa pinneeddawaappe guyyiyan, cora asay abbaa mataan Aakko yuuyyi aadhdhiide shiiqeeddino. 22 Yaa7iroosa giyaawe, Ayihuda woosa golliya kaappatuwaappe ittuu, Yesuusa be7eedda wode aakko yi A gediyaan kunddiide, 23 “Ta naatta harggaade hayqqana hanaw; iza paxaade lo77o de7ana mala, yaade ne kushiya izi bolla wothaarikii” yaagiide Yesuusa minissiide woosseedda.

24 Yesuusi Yaa7iroosanna beedda; I biishshin cora asay A kaalliidde metootheeddino.

25 Tammanne laa77u laythaa ubbaa izi bollaappe suuthay goggiyaa itti mishiratta

* **5:20** Tammu Katamaa: Hawanttu itti cita gideedda katamatuu Sammaariyaappenne Galiilaa gadiyaa away doliyaa bagganna de7iyaawantta gidiide, hewanttun de7iyaa asatuwaa eeshshaykka Griike asatuwaa de7uwaa ogiyaa kaalliyawaa bessee.

de7aw. ²⁶ Cora aakimatuu izo aakimishshinkka, iza paxa kaa7ettaaddu; bare miishshaa ubbaa wurssinakka iziw haa iiteeddawaappe attin, aynne izo maaddibeenna. ²⁷ He mishiratta Yesuusabaa sisaade, asaa gidonna Yesuusappe guyyenna yaade, A mayuwaa bochchaaddu. ²⁸ Ayissi gooppe iza, “Taani haray atto, A mayuwaa bochchooppekka paxana” yaagaade qoppaaddu.

²⁹ Iippe goggiyaa suuthay ellekka eqqi aggeedda; iza bare waayyiyaappe paxeeddawaa bare bollaana eraa aggaaddu. ³⁰ Yesuusi bareppe wolqqay kesseeddawaa bare huuphew eriide, ellekka cora asaa gidonna guyye simmiide, “Ta mayuwaa bochcheeddawe oone?” yaageedda.

³¹ Yesuusa kaalliyaawanttu A, “Asay neena sugiyaa wode be7aadde, ‘Taana oone bochcheeddawe?’ yaagay?” geeddino.

³² Yesuusi hewaa oone ootheeddenttonne be7anaw yuushshi aathiide xeelleedda; ³³ shin mishiratta barew haneeddawaa eraade, yashshaa kokkoraadde yaade Yesuusa sinthan guufannaaddu; qassi tumatethaan haneeddawaa ubbaa aw odaaddu. ³⁴ Yesuusi izo, “Ta naatee, neena ne ammanuu patheedda; saruwan ba; ne waayyiyaappenne paxa” yaageedda.

³⁵ Yesuusi biro hewaa giishshin, Ayihuda woosa golliya kaappuwaa soyippe kiitetteedda asatuu yiide, “Ne naatta hayqqadiggaaddu; simmi tamarssiyaawaa ayissi daaburssay?” yaageeddino.

³⁶ Shin Yesuusi untunttu giyaawaa sisiide, Ayihuda woosa golliya kaappuwaa, “Ammano xalalaa ammanappe attin, yayyoppa” yaageedda.

37 Yesuusi Phexiroosappe, Yayiqoobappenne Yayiqooba ishaa Yohaannisappe haray ooninne barena kaallenna mala diggeedda. 38 Unttuntu Ayihuda woosa golliya kaappuwaa soy gakteedda wode, Yesuusi asay loythi yeekkiyaawaanne zilaliyaawaa be7eedda. 39 Geliide asaa, “Ayissi loythi yeekkiitee? Naatta gemi77ishaadduppe attin, hayqqabeykku” yaageedda.

40 Hewaappe guyye asay A bolla miicceedda; shin asaa ubbaa kare kessiide, naatti aawuwaanne aatto hewaan barenanna de7iyaa A kaalliyaawanttanne akkiide, naatta de7iyaasaa geleedda. 41 Yesuusi naatti kushiyaay oyqqiide, “Xaalitaa, quumii” † yaageedda; hewaa bilethay, “Guutha naattee, taani neena dendda gay” giyaawaa.

42 Naatta ellekka dendda eqqaade hamettaaddu; iza tammanne laa77u laythaa naatto; hewe haniyaawaan asay daro maalaletteedda.

43 Yesuusi hewaa untunttu oossinne odenna mala, untunta minissi azaziide, “Iziw miyaabaa immite” yaageedda.

6

Yesuusa Naazireeten Akkennaan Ixxeeddino (Mat 13:53-58; Luq 4:16-30)

1 Yesuusi hewaappe kesiide, bare gadiyaa Naazireete katamaa beedda; A kaalliyaawanttukka A kaalliide beeddino. 2 Sambbataa

† 5:41 Xaalitaa, quumii: Ha qaalatuu Aramaayike geetettiya qaalaa Yesuusa wodiyaan Paalestine gaden haasayettiyaawaa. Xaalitaa giyaawenne quumi giyaawe amarithuwaa qaalaa gidenna. Shin Griikiyaa qaalaa.

gallassi Ayihuda woosa golliyaa tamaanissuwaawaa doommeedda; I tamaanrssiyaawaa siseedda cora asay maalalettiide, “Hawe ha ubbabaa haqappe demmeeddee? Ha aw imetteedda aadho eratethay ayee? Xoossay oothiyaa malaataa I wooti oothii? ³ Hawe anaaxiyaa * gidennee? Mayraami na7aa, Yayiqooba ishaa, Yoosa ishaa, Yihudaa ishaa, Simoona ishaa gidennee? A michchatuu nuunanna hawaan de7iyaawantta gidikkinoo?” yaagiide, I giyaawaa akkennaan ixceeddino.

⁴ Yesuusi he asaassi, “Nabii bare gadiyaan, bare dabbatuwaaninne barenttu soy asaan bonchchettennawaappe attin, ubbasan bonchchettee” yaageedda. ⁵ I hewaan bare kushiyaawaa amareedda asatuwaa bolla wothiide, untuntta patheeddawaappe attin, cora malaataa oothanaw aynne danddaybeenna. ⁶ Asay ammanibeenna diraw maalaletteedda.

*Yesuusi Tammanne Laa77u Barena
Kaalliyaawanttu Tamaanrssiyaawantta
(Mat 10:5-15; Luq 9:1-6)*

Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaa heeraan de7iyaa qeeri katamatuwaan yuuyyi yuuyyiide, asaa tamaanrssiyaawaa. ⁷ Yesuusi tammanne laa77u barena kaalliyaawantta barekko xeeksiide, laa77uwaa laa77uwaa kiitteedda; qassi untunttoo iita ayyaanatuwaa kessiyaa maataa immeedda. ⁸ Untuntta, “Ogiyaa xam77aappe attin, qumaa, qarcciiyaa, hintteew miishshaa

* **6:3** anaaxiyaa: Griike bilethaan shuchchaa woy urqqaa melis-side medhdhiyaa asaa giide go77ettee.

ayaanneekka oyqqoppite. ⁹ Hinttenttu gediyaan caammaakka wothite; shin laa77u mayuwaa mayyoppite” yaageedda. ¹⁰ Qassikka untuntta, “Hinttentta asay haqan mokkooppenne, hewaappe kesana gakkanaw, he golliyani utti aggite. ¹¹ Hinttentta asay mokkennasaa woy hintte odiyaabaa sisennasaa haqa gidooppeekka, he gadiyaan de7iyaa asaw hewe markka gidana mala, hewaappe kesiidde, hintte gediyaappe baanaa shocite” † yaageedda.

¹² Tammanne laa77u A kaalliyawanttu biide, asay barenttu nagaraappe simmanaadan, qaalaa odeeddino. ¹³ Untunttu asaappe daro iita ayyaanatuwaa kessiide, harggiyaa asaa coraa zaytiyaa okkiide patheeddino.

Xammaqiyaa Yohaannisa Hayquwaa
(*Mat 14:1-12; Luq 9:7-9*)

¹⁴ Asay Yesuusa sunthaa denthiyaa diraw, Kaatiyaa Heroodise hewaa ubbaa siseedda; itti itti asay, “Xammaqiyaa Yohaannisi hayquwaappe denddeedda; hewaassi aw wolqqaama malaataa oothiyaa wolqqay de7ee” yaageedda.

¹⁵ Shin haranttu A, “Hawe Eelaasa” yaageeddino.

Haranttu qassi, “Hawe beni wode nabatuwaa malatiyaa nabiyya” yaageeddino.

¹⁶ Shin Heroodise hewaa siseedda wode, “Hewe taani qoodhiyaa muucisseedda xammaqiyaa Yohaannisa. I hayquwaappe paxeedda” yaageedda.

† **6:11** hintte gediyaappe baanaa shocite: Hawe asay ixceed-dawaa bessiyaawaa. **6:13** Yay 5:14

¹⁷ Ayissi gooppe, Heroodise bare ishaa Piliphphoosa machchatto Heroodiyaado akki wotheedda; Heroodise izi diraw, bare huuphew asaa kiittiide, Yohaannisa oythiide, qashissi wotheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, Yohaannisi Heroodisa, “Neeni ne ishaa machchatto akkanaw bessenna” yaagi wotheedda.

¹⁹ Heroodiyaada Yohaannisaw uluwaan morkkiyaa oyqqaade A wodhissanaw koyyaaddu; shin danddayabeykku. ²⁰ Yohaannisi xillo asanne geeshsha asaa gideeddawaa Heroodise ereedda diraw, aw yayyiide, loythi naagi wotheedda; Yohaannisi giyaawaa sisiide, bare wozanaan darissi metootiiddekka aabaa nashechchaan siseedda.

²¹ Heroodise bare yeletteedda gallassi, gadiyaa ayissiyaawanttoo, shaalaqatuwaassinne Galiilaan de7iyaa wolqqaama asaw shoobiyaa giigisseedda wode, wurssethaan Heroodiyaada injje gallassaa demmaaddu. ²² Heroodiyaadi naatta imathaa mokkiyaasaa gela duraade, Heroodisanne A imathatuwaa nashechchaaddu; Hewaappe guyye kaatii naattiw, “Neena lo77eeddawaa ayaa gidooppenne taana oochcha; taani new immana” yaageedda. ²³ Qassi iziw darii caaqqiide, “Neeni oochcheeddawaa ayaa gidooppekka, taani new immana; haray atto, ta kawutethaappe bagгаа gidooppekka, taani new immana” yaageedda.

²⁴ Naatta kare kesaade bare daayo, “Ayaa imma goo?” yaagaade oochchaaddu.

I daaya, “Xammaqiyaa Yohaannisa huuphiyaa imma ga” yaagaaddu.

²⁵ Naatta ellekka kaatiyaakko baade A, “Xammaqiyaa Yohaannisa huuphiyaa wociitiyaan wothaade, neeni ha77i taw immanaadan koyyay” yaagaaddu.

²⁶ Hewaappe guyye kaatii darii qaretteedda; shin bare caaquwaa dirawunne bare imathatuwaa diraw iziw caaqgeedda caaquwaa kolanaw koyyibeenna. ²⁷ Hewaa diraw, ellekka naagiyaawaa kiittiide, Yohaannisa huuphiyaa ahana mala azazeedda; naagiyaawe qasho golle biide, Yohaannisa goodhiyaa muuceedda. ²⁸ He muuceeddawaa wociitiyaan wothi ahiide, naattiw immeedda; naatta qassi bare aattiw immaaddu. ²⁹ Yohaannisa kaalliyaawanttu hewaa siseedda wode yiide, A anhaa afiide moogeeddino.

*Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Miziide
Kalsseedda Taarikiyaa*

(Mat 14:13-21; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-14)

³⁰ Yesuusi kiitteeddawanttu simmiide, Yesu-usanna gaketiiide, barenttu ootheeddabaanne barenttu tamaarsseeddabaa ubbaa Yesuusassi odeeddino. ³¹ Biya asaynne yiyaa asay darina, haray atto qumaa maanawukka untuntta gathennaan ixweedda diraw, Yesuusi untuntta, “Nuurekka guuthaa shemppi akkanaw asay baynnasaa boytte” ‡ yaageedda. ³² Yesuusinne untunttu barenttu xalalaa wonggiriyaan uttiide, asay baynnasaa beeddino.

‡ **6:31** asay baynnasaa: Hawe Galiilaa geetettiyaa wombbaappe pudehaa dola bagganna de7ee. 6:45 xeellite.

³³ Unttuntu biishshin, cora asay untuntta be7iide ereedda; katamaa ubbaappe gediyaan woxxiidde, unttuntu biyaasaa untunttuppe kasetiide gakkeeddino. ³⁴ Yesuusi wonggiriyaappe kesiide, cora asaa be7eedda; asay heemmiyaa asay baynna dorssaa mala gideedda diraw, qarettiide asaa darobaa tamarissuwaa doommeedda.

³⁵ Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu aakko yiide, “Hawe sa7ay asay baynna sa7aa; ha77i sa7aykka qammidiggeedda; ³⁶ asay heeraanne qeeri katamatuwaa giddo biide, barenttoo miyaabaa shammana mala, asaa moyizza” yaageeddino.

³⁷ Shin Yesuusi zaariide untuntta, “Asaw miyaabaa hintte immite” yaageedda.

Hewaappe guyye untunttu, “Nuuni biide, laa77u xeetu biraa santtimiyaa § qumaa shammiide, asay maanaw immanee?” yaagiide A oochcheeddino.

³⁸ Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo aappun daabbuu de7ii? Biide be7ite” yaageedda.

Unttuntu be7iide, “Ichcheshu daabbuwaanne laa77u moliyaa” yaageeddino.

³⁹ Yesuusi barena kaalliyaawantta asaa ubbaa citan citan shaakki shaakkiide, maataan utissana mala azazeedda. ⁴⁰ Asay xeetuu xeetuunne ishatamuu ishatamuu citan citan utteeddino.

⁴¹ Yesuusi ichcheshu daabbuwaanne laa77u moliyaa oyqqiide, pude saluwaa xeelliide,

6:34 Pay 27:17; 1Ka 22:17; 2Od 18:16; Hiz 34:5; Mat 9:36 § **6:37** biraa santtimiyaa: Beni wodiyaan asaa gadiyan itti gallassaa uniyaa oothi peesheedda asaw itti biraa santtimii imettee. Mat 20:2 xeellite.

Xoossaa galateedda; daabbotuwaa menthiide asaw gishana mala, barena kaalliyaawanttussi immeedda; qassi laa77u moliyaakka untunttu ubbaw shaakkeedda. ⁴² Asay ubbay miide kalleeddino. ⁴³ Hewaappe guyye atteedda daabbotuwaa dokkayenne moliyaa dokkay tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeeddawaa Yesuusa kaalliyaawanttu dentheeddino. ⁴⁴ Daabbuwaa meedda attuma asay ichcheshu sha77a.

*Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda
(Mat 14:22-33; Yoh 6:15-21)*

⁴⁵ Ellekka Yesuusi he cora asaa moyizziide, barena kaalliyaawanttu wonggiriyaan geliide, abbaappe hefinthan de7iyaa Beetesayda giyaa katamaa bareppe sinthatiide baanaadan azazeedda. ⁴⁶ Untuntta moyizzeeddawaappe guyyiyan, Xoossaa woossanaw zooziyaa keseedda.

⁴⁷ Sa7ay qammiyaa wode wonggirii wombbaa gidduwan de7ishshin, Yesuusi wombaappe gaxaan barekka de7ee. ⁴⁸ Carkkuu A kaalliyaawanttukko carkkiyaa diraw, barena kaalliyaawantta wombbaa beetay metoothiyaawaa Yesuusi be7iide, kuttuu waassana haniyaa wode wombbaa bollan hamettiidde, untunttukko yeedda; untuntta yeggi aadhhanaw koyyeedda. ⁴⁹ Shin wombbaa bollan I hamettishshin, untunttu A be7iide, barenttoo moytilliyaa malatina waasseeddino. ⁵⁰ Ayissi gooppe, untunttu ubbay A be7iide, yashshaa kokkoreeddino; shin ellekka Yesuusi untuntta, “Aynne baawa; taanattennee

yayyoppite” yaageedda. ⁵¹ Yesuusi untuntunna ittippe wonggiriyaan gelina, carkkuu woppu geedda; untuntu daro maalaletteeddino. ⁵² Ayissi gooppe, untuntu wozanay jolleedda diraw, untuntu ukithaabaa akeekibeykkino.

Yesuusi Gensaareexen Hargganchchatuwaa Patheedda
(Mat 14:34-36)

⁵³ Untuntu abbaa pinniide, Gensaareexa giyaa biittaa gakkeeddino; yaani wonggiriya gaxaa shiishshi qachcheeddino. ⁵⁴ Untuntu wonggiriyaappe wodhdhiyaawaan, asay ellekka Yesuusa erinne ⁵⁵ hewaa heeran de7iyaa gadiyaa ubbaan woxerettiide, hargganchchatuwaa shanchchamaan tookkiide, “Yesuusi de7ee” giina siseeddasaa ahuwaa doommeedda. ⁵⁶ Yesuusi beeddasaa ubbaan qeeri katamaan gidina, wolqqaama katamaan gidina, heeraa gidдон gidinakka, geyaa denbbaan asay hargganchchatuwaa aakko afee. Yesuusi bare mayuwaa macaraa gidooppenne hargganchchatuwaa boshissana mala, asay A woosseedda; bochcheedda ubbay paxeedda.

7

Yesuusi Asaa Wogaappe Koshshennawaa Phalqqeedda
(Mat 15:1-9)

¹ Parisaawatuunne Yeerusalaameppe yiide, Muse higgiiyaa tamarissiyaa amareedda asatuu Yesuusakko shiiqeeddino. ² Yesuusa kaalliyawanttuppe ittu ittu tuna kushiyan,

hewaa giyaawe meecettennaan qumaa miyaawantta * be7eeddino.

³ Ayissi gooppe, Parisaawatuunne Ayihuda asay ubbay barenttu aawatuwa wogaa naagiide, barenttu kushiya loythi meecettennaan miikkino. ⁴ Qassi geyaappe yiidekka meecettennaan de7iidde miikkino. Qassi untuntu barenttu aawatuwappe akkeedda hara cora wogay de7ee; hewekka wanccaa, keriyaa, birataappe medhdheedda miishshaanne arssaa meeciyaa wogaa.

⁵ Parisaawatuunne Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttu Yesuusa, “Neena kaalliyaaawanttu ayissi nu aawatuwa wogaa kaallennaan ixxiide, barenttu kushiya meecettennaan qumaa miinoo?” yaagiide oochcheeddino.

⁶⁻⁷ Yesuusi untuntta hawaadan yaageedda; “Isiyaasi timbbitiyaa odeedda wode, hinttentubaa, lo77a malatiyaa iitatubaa xaafeddawaadankka, ‘Xoossay, “Hawe asay taana

bare bolla doonan bonchchee.

Shin untuntu wozanay taappe haakuwaan de7ee;

asay taw mela goyinnee.

Ayissi gooppe, asay ootheedda azazuwaa

Xoossaa higgiiyaa malatissiide tamarsee” geedda’

* **7:2** meecettennaan qumaa miyaawantta: Ayihude asatuwaa wogaan meecettenna kushiyan qumaa muussay tunaadan paydettee. Hewaassi qumaa maanappe kasenna kushiya meechchaa loythi minissiino.

yaagiide timbbitiyaa tumuwaa odeedda.

⁸“Xoossaa azazuwaa hintte aggiide, asaa wogaa minissiide naagiita” yaageedda.

⁹ Qassikka Yesuusi, “Hinttenttu hintte wogaa naaganaw Xoossaa azazuwaa aggiita. ¹⁰ Ayissi gooppe Muse, ‘Ne aabbanne ne daayo bonchcha’ Qassi, ‘Bare aabbanne bare aatto boriyaawe hayquwan muretto’ yaageedda. ¹¹ Shin itti uraw bare aawuwaa woy bare aatto maaddiyaabay de7ishshin I, ‘Hawe qurbbaaniyaa; hawaa guussay Xoossaabaa giyaawaa’ gooppe, ¹² I bare aawuwaa woy bare aatto wodeppe maaddanaawaa aynne koyyikkita. ¹³ Ha hanotaan hintte hinttenttu wogaa naaganaw, Xoossaa qaalaa koliide, hewaa mala darobaa oothiita” yaageedda.

Asaa Tunissiyaawantta
(Mat 15:10-20)

¹⁴ Yesuusi cora asaa qassikka barekko xeesiide, “Ubbay taani giyaawaa sisitenne akeekite.

¹⁵ Asaappe kesiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, kareppe asaa giddo geliide, asaa tunissiyaabay aynne baawa; ¹⁶ sisanaw haythay de7iyaa uray ooninne siso” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi cora asaa aggiide soy geledda wode, A kaalliyaawanttu he leemisuwaabaa A oochcheeddino. ¹⁸ I untuntta, “Hinttenttookka qassi gelibeennee? Kareppe asaa wozanaan geliyaabay aynnee asaa tunissanaw danddayenawaa akeekiitee? ¹⁹ Ayissi gooppe, qumay asaa

uluwaa giddo geliide, karew kesiyaawaappe attin, asaa wozanaa giddo gelenna” yaageedda. Hawaadanka Yesuusi qumaa ubbay tuna gidennawaa erisseedda.

²⁰ Qassikka Yesuusi hawaadan yaageedda; “Asaa tunissiyaabay asaa wozanaa giddoppe kesiyaabaa. ²¹ Ayissi gooppe, asaa wozanaa gid-doppe kesiyaawe iita qofaa; woshummiyaawaa; wuu77iyaawaa; wodhiyaawaa; caaratethaa; ²² yoratethaa; uuziyaa woy barena dosiyaawaa; iitatethaa woy cimmiyaawaa; geniyaa; maccawaa amottiyaawaa; qanaatiyaawaa; boriyaawaa woy zigiriyaawaa; ayyuwaa; eeyatethaa. ²³ Ha iitabay ubbay asaa wozanaa giddoppe kesiide, asaa tunissee” yaageedda.

*Itti Giriike Mishiratti Ammanuwaa
(Mat 15:21-28)*

²⁴ Yesuusi hewaappe aggiide, Xiirrosanne Sidoonaa giyaa katamatuwaa matan de7iyaa gadiyaa biide, itti golliya geleedda; qassi I yaani de7iyaawaa ooninne eranawaa koyyibeenna; shin qosettiide gami77anaw danddayibeenna. ²⁵ Shin bare guutha naatti bolla iita ayyaanay de7iyaa itti mishiratta Yesuusabaa sisaade, ellekka aakko yanne A gediyaan guufannaa aggaaddu. ²⁶ He mishiratta Ayihuda asa gidukku; A yeletteeddawekka Sooriyaa giyaa gadiyaana; A bare naattippe xalahiyaa kessana mala, Yesuusa woossaaddu.

²⁷ Shin Yesuusi zaariide, “Naanay kasetiide qumaa kallino; ayissi gooppe, naanaa qumaa

akkiide, kanatuwassi † oliyaawe lo77a gidenna” yaageedda.

²⁸ Mishiratta zaaraade, “Tumakka ta Godaw, haray atto samppaa miyyiyaan de7iyaa kanatuukka naanatuwappe atteedda suuppaa miino” yaagaaddu.

²⁹ Yesuusi qassi izo, “Ha neeni hasayeedda qaalaa diraw, xalahii ne naattippe keseedda; simmi ne soy ba” yaageedda.

³⁰ Mishiratta bare soy biyaa wode, izi naattippe xalahii kesina, hiixan giseeddawunno demaaddu.

Yesuusi Tullenne Duude Gideedda Itti Bitaniyaa Patheedda

³¹ Yesuusi Xiirsoosa gadiyaappe kesiide, Sidoonaannanne Tammu Katamaa giyaa gadiyaanna kanthiide, Galiilaa Abbaakko beedda. ³² Asay tullenne duude gideedda bitaniyaa Yesuusakko ahiide, bare kushiyyaa A bollan wothana mala, Yesuusa woosseeddino.

³³ Yesuusi barekka he bitaniyaa cora asaappe gaxaa kessiide, bare biradhdhiyaa A haythaan yeddeedda; qassi cuchchaachauchchiide, A inxxarssaa bochcheedda. ³⁴ Saluwaa pude xeelliide, tookki shemppiide, “Eftahi” ‡ yaageedda; hewaa giyaawe dooyetta giyaawaa.

³⁵ Bitaniyaa haythay ellekka dooyetti aggeedda; qassi A haasayenna inxxarssaykka biletti

† 7:27 kanatuwaassi: Ha qaalaa itti itti Ayihude asay, Ayihude gidenna asatuwaassi go77ettiyaawaa. ‡ 7:34 “Eftahi”: Ha qaalay Yesuusi ha alamiyaan de7iidde tamarissiyaa wode, go77ettiyyaa Aramaayike yaagettiyyaa qaalaan haasayeeddawaa.

aggeedda; bitani aynne waayyettennan haasayii aggeedda.

³⁶ Yesuusi asaw, “Hawaa oossinne odoppite” yaagiide odeedda; shin I darissi minissi odina, asay qassi oduwaa yaa darisseedda. ³⁷ Hewaa siseedda asay ubbay daro maalalettiide, “Ub-babaakka I loythi oothee. Haray atto tulliyaakka sissee; qassi duudiyaakka haasayissee” yaageed-dino.

8

Yesuusi Oyddu Sha77a Asaa Mizeedda (Mat 15:32-39)

¹ Hewode, cora asay qassi Yesuusakko shiiqeedda; asaw miyaabay dhayina, Yesuusi barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, ² “Ha cora asay taananna heezzu gallasay gakkanaw gami77iide, miyaabaa aynne demmibeenna diraw, taani untunttoo qarettay. ³ Taani untuntta koshaanna soy yeddooppe, biidde ogiyaan daaburiide kunddana; ayissi gooppe, ittu ittu haakosaappe yeedda” yaageedda.

⁴ A kaalliyaawanttu zaariide, “Ha asay bayinna saan ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa dem-manaw danddayiyaawe oone?” yaageeddino.

⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo aappun daab-buu de7ii?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Laappu daabbuu de7ee” yaageed-dino.

⁶ Yesuusi asaa, “Sa7aan uttite” yaagiide azazeedda; qassi laappu daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaawanttoo

immeedda. Yesuusa kaalliyaawanttu he cora asaassi gisheeddino. ⁷ Unttunttoo qassikka amareedda suuppaa moletuu de7iino; Yesuusi hewanttookka Xoossaa galatiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaawantta azazeedda. ⁸ Asay ubbay miide kallina atteedda dokkay laappu zambbeeliyaa kumeeddawaa A kaalliyaawanttu dentheeddino. ⁹ Qumaa meedda asay oyddu sha77a gidana; hewaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeddeedda. ¹⁰ I qassi barena kaalliyaawanttunna ellekka wonggiriyaan geliide, Dalmanutaa * giyaa gadiyaa beedda.

Parisaawatuu Barenttoo Malaatay Oosettana Mala Oochcheeddino

(Mat 16:1-4)

¹¹ Parisaawatuu yiide, Yesuusanna palumaa doommeeddino.

Yesuusa paaccanaw koyyiide, saluwaappe malaataa barentta bessana mala oochcheeddino. ¹² Yesuusi darissi tookki shemppiide, “Ha wodiyaas asay ayissi malaataa koyyii? Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha wodiyaas asaw malaatay ubbaakka imettenna” yaageedda. ¹³ Qassi untuntta hewaan aggiide, zaari wonggiriyaan geliide, abbaappe hefintha pinneedda.

Parisaawatuwaa Irshshuwaanne Heroodisa Irshshuwaa

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Yesuusa kaalliyaawanttu qumaa afanawaa dogeeddino; untunttoo wonggiriyaas gidдон itti ukithaappe haray baawa. ¹⁵ Yesuusi untuntta,

* **8:10** Dalmanutaa: Hawe erettenna sa7aa.

“Hinttentta erite; Parsaawatuwaa irshshuwaap-penne Heroodisa † irshshuwaappe naagettite” yaagiide azazeedda.

¹⁶ Unttuntu barenttu gidдон, “I hawaa giyaawe nuussi qumay baynna diraassa” yaagiide haasayaa doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi unttuntu giyaawaa eriide, “Hinttenttoo daabbuu bayinnawaa ayissi haasayiitee? Ha77i gakkanaw hinttew gelennee? Woy akeekikkitee? Hintte wozanay jolleeddee? ¹⁸Hinttenttoo ayfii de7ee; be7ikkitee? Qassi haythay de7ee; siskkitee? Hinttenttoo hassayettennee? ¹⁹Taani ichcheshu daabbuwaa ichcheshu sha77a asaw mentha immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheedditee?” yaageedda.

Unttuntu, “Tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheeddo” yaageeddino.

²⁰ “Taani qassikka laappu daabbuwaa oyddu sha77a asaw menthaade immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheedditee?” yaageedda.

Unttuntu, “Laappu zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheeddo” yaageeddino.

²¹ I qassi, “Ha77ikka akeekibeykkitee?” yaageedda.

Yesuusi Beetesaydan Itti Qooqaa Patheedda

²² Yesuusinne A kaalliyaa wanttu Beetesayda giyaa katamaa beeddino; asatuu qooqa bitaniyaa Yesuusakko ahiide, he bitaniyaa bochchana mala,

† **8:15** Heroodisa: Hawe Heroodise Anttiphaasa geetettiyyaa wogga Heroodisa geetettiyaawaa na7aa. **8:18** Erm 5:21; Hiz 12:2; Mar 4:12

A woosseeddino. ²³ Yesuusi qooqa bitaniyaa kushiyaay oqqiide, heeraappe gaxaa kesseedda; A ayfiyaan cuchchiide, bare kushiyaay A bolla wothiide, “New ayentto beettii?” yaagiide oochcheedda.

²⁴ Bitani dhoqqiide, “Taani asaa be7ay; shin asay hamettiide, mithaa malatee” yaageedda.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi shirettiide bitaniyaa ayfiyaan bare kushiyaay wotheedda. A ayfi paxeedda; bitaniikka loythi xeelleedda; qassi ubbabaakka geeshshiide be7eedda. ²⁶ Yesuusi bitaniyaa, “Heeraa geloppa” yaagi A soy yeddeedda.

*Phexiroosa Ammanuwaanne A Markkatethaa
(Mat 16:13-20; Luq 9:18-21)*

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna Qiisaariyaa Piliiphphoosa de7iyaa qeeri heeratuwaa beedda; I biishshin ogiyaan Yesuusi, “Taana asay oona gii?” yaagiide barena kaalliyaawantta oochcheedda.

²⁸ A kaalliyaawanttu, “Itti itti asay neena, ‘Xammaqiyaa Yohaannisa’ gee; haranttuu, ‘Eelaasa’ giino; qassi haranttuu, ‘Nabatuwaappe ittuwaa’ giino” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi untuntta, “Hintteshi taana oona giitee?” yaagiide oochcheedda.

Phexiroosi, “Neeni Dooretteedda Kiristtoosa” yaagiide zaareedda.

³⁰ Yesuusi, “Tabaa oossinne odoppite” yaagiide untuntta azazeedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne
Waayyiyaabaa Koyruwaa Haasayee
(Mat 16:21-28; Luq 9:22-27)*

³¹ Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Taani, Asaa Na7ay, darii waayyettanaw bessee; cimatuu, qeesatuwaa kaappatuunne higgiiyaa tamaarssiyaawanttu taana ixnanaw bessee; untunttu taana wodhanawunne taani heezzenhiyaa gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe denddanaw bessee” yaagiide tamarissuwaa doommeedda. ³² Hewaa I untunttoo geeshshiide odeedda; Phexiroosi A itti bagga zaariide, zoretaa doommeedda.

³³ Shin Yesuusi guyye simmiide, barena kaalliyaawantta xeelliide Phexiroosa, “Ha Seexaanaw, kichcha ta matappe! Neen asay qoppiyaawaa qoppaasappe attin, Xoossay qoppiyaawaa gidenna” yaageedda.

Yesuusa Kaalussay Oochchiyaa Gatiyaa

(Mat 10:38-39; 16:24-28; Luq 9:23-27; 14:26-27)

³⁴ Yesuusi cora asaanne barena kaalliyaawantta barekko xeeksiide, “Taana kaallana koyyiyaa uray de7ooppe, barena kaddo; yaatiide bare masqqaliyaa tookkiide, taana kaallo. ³⁵ Ayissi gooppe, bare shemppuwaa † ashshana koyyiyaa uray bayizzanawaa; shin ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaa diraw bare shemppuwaa bayizziyaa uray ashshanawaa. ³⁶ Itti uray sa7aan de7iyaa ubbabaa barew shiishshiide, bare shemppuwaa bayizzooppe, A ayaa maaddanee? ³⁷ Itti uray bare shemppuwaa wozanaw ayaa immana danddayi? ³⁸ Xoossaa ammanenna ha nagaranchcha yeletaa wodiyaan,

† **8:35** shemppuwaa: Griikiyaa qaalaan izaawaa woy asaa shemppuwaa geetetti billetteedda.

itti uray taananinne ta qaalaan yeellatooppe, taanikka, Asaa Na7ay, qassi ta Aawuwaa bonchchuwan geeshsha kiitanchchatuwaanna yiyaa wodekka, aani yeellatana” yaageedda.

9

Yesuusa Malay Laametteeddawaa Odiyaa Taarikiyaa

(Mat 17:1-13; Luq 9:28-36)

¹ Yesuusi untunta, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; amareedda asatuu Xoossaa kawutethay wolqqaanna yiyaawaa be7ennaan hayqqennawanttu hawaan de7iino” yaageedda.

² Yesuusi usuppun gallasaappe guyyiyan, barenanna Phexiroosa, Yayiqoobanne Yohaannisa akkiide, untunta xalalaa wolqqaama deriyaa bolla kesseedda; untunta sinthaan laametteedda; ³ A mayuukka phooleedda; sa7aan mayuwaa meeciyaa ooninne geeshshanaw danddayennawaa keenaa darii booxeedda. ⁴ He heezzu Yesuusa kaalliyawanttu, Eelaasinne Muse Yesuusanna haasiyaawantta be7eeddino.

⁵ Phexiroosi Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, nuuni hawaan de7iyaawe nuussi lo77a; nuuni heezzu daasatuwaa ittuwaa new, ittuwaa Musew, qassi ittuwaa Eelaasassi keexxana” yaageedda. ⁶ I waaganenttonne eribeenna; ayissi gooppe, ikka yokkonttukka darii yayyeeddino.

⁷ Hewaappe guyyiyan, shaarii yiide untunta kammina shaariyaappe, “Hawe taani siiqiyaa ta Na7aa; I giyaawaa sisite” giyaa qaalay yeedda.

⁸ Ellekka untunttu yuushshi aathi xeelliyaa wode, Yesuusappe attin, haraa oonanne barenttu matan be7ibeykkino.

⁹ Untunttu deriyaappe wodhdhishshin, Yesuusi untuntta, “Taani, Asaa Na7ay, hayquwaappe denddana gakkanaw, hintte be7eeddabaa oossinne odoppite” yaagiide azazeedda.

¹⁰ I azazeeddawaa untunttu, “ ‘Eeno’ giide, ha hayquwaappe denddiyaawaa giyaawe waagiyaawe” yaagiide, barenttu gidдон haasayetteeddino.

¹¹ Untunttu Yesuusa, “Higgiyaa tamarssiyaawanttu ayissi, ‘Eelaas kasetiide yaanaw bessee’ giinoo?” yaagiide oochcheeddino.

¹² I zaariide yaageedda; “Tumakka, Eelaas kaset yiide, ubbabaa giigissee; yaatina, ayissi Xoossaa Maxaafay, ‘Asaa Na7ay darii waayyettanne ixettana’ yaagii? ¹³ Shin taani hinttenttoo oday; Eelaas yeedda; qassi aabay Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawaadankka, asay A bare koyyeed-dabaa ootheedda” yaageedda.

Yesuusi Iita Ayyaanay Oyqqeedda Na7aa Patheedda

(Mat 17:14-21; Luq 9:37-43)

¹⁴ Yesuusi, Phexiroosi, Yayiqoobinne Yohaani-nisi yokko Yesuusa kaalliyaawanttukko simmiide yiyaa wode, cora asay he kaalliyaawanttu yuushshuwaan eqqeeddawaanne higgiyaa tamarissiyaa amareedda asatuu untunttunna palumettiyaawantta be7eeddino. ¹⁵ He cora asay Yesuusa be7eedda wode maalaletti dagammiide,

ellekka aakko woxxi yiide, A saroteedda. ¹⁶ Yesuusi barena kaalliyaawantta “Unttuntunna ayaa palumettiitee?” yaagiide oochcheedda.

¹⁷ He cora asaa giddoppe itti bitani zaariide, “Tamaarissiyaawoo, ta na7aa bollan haasayaa diggiyaa iita ayyaanay de7iyaa diraw, A neekko akkaade yaaddi. ¹⁸ Ha iita ayyaanay A oyqqiyaa wode ubbaan, A olee; A doonaannakka hoommuu paarottee; qassi achchaa garccissee; bollaakka zoolissee. Aappe ha iita ayyaanaa kessana mala, neena kaalliyaawanttoo odaaddi, shin kessanaw danddaybeykkino” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi zaariide untuntta, “Ammanenna ha wodiyaasaw! Taani hinttentunna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Na7aa taakko haa akki yiite” yaageedda. ²⁰ Unttuntu na7aa aakko aheeddino; he iita ayyaanay Yesuusa be7eedda man77iyankka na7aa kokkorssii aggeedda; na7ay sa7aan kunddiide, doonaanna hoommuu goppu giishshin gondoretteedda. ²¹ Yesuusi he na7aa aawuwaa, “Hawe ne na7aa oyqqoodeppe woysa wode gidanee?” yaagiide oochcheedda.

Na7aa aabbu, “I na7atethaan de7iyaa wodiyaappe doommeedda. ²² A wodhanaw daro wode tamaaninne haathan oledda; shin neeni danddayooppe, nuussi qarettaade nuuna maaddaariikkii” yaageedda.

²³ Yesuusi A, “Neeni danddayooppe gay? Ammaniyaa asaw ubbabay danddayettee” yaageedda.

²⁴ Ellekka na7aa aabbu bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani ammanay; shin gujja ammananaadan, taana maaddaarikkii” yaageedda.

²⁵ Yesuusi asay dari dari biyaawaa be7iide, iita ayyaanaa, “Na7aa tullenne duude udeedda ayyaanaw, ha na7aappe kesa gaade neena ta aza-zay; qassi zaarethaade aani geloppa” yaageedda.

²⁶ He iita ayyaanay waassiide, na7aa darissi kokkorssiide, aappe keseedda. Na7ay hayqqeed-dawaa malatina, daro asay, “Na7ay hayqqeedda” yaageedda. ²⁷ Shin Yesuusi na7aa kushiyaay oyqqiide denthina, na7ay denddi eqqeedda.

²⁸ Yesuusi soy geleeddawaappe guyyiyan, A kaalliyaawanttu Yesuusa dumma, “Nuuni he iita ayyaanaa kessanaw ayissi danddaybeykkoo?” yaagiide oochcheeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, “Hewaa malay woosappenne xoomaappe attin, harabaan kesanaw danddayenna” yaageedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabanne
Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda
(Mat 17:22-23; Luq 9:43-45)*

³⁰ Unttuntu hewaappe denddiide, Galiilaanna aadhdhiide beeddino; Yesuusi bare de7iyaasaa ooninne erana mala koyyibeenna. ³¹ Ayissi gooppe, I barena kaalliyaawantta “Taana, Asaa Na7aa, asay asaw aathiide immananne wodhana; taani qassi heezzu gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe denddana” yaagiide tamarissee.

³² Shin unttunttoo I giyaawe gelibeenna; qassi A oochchanawukka yayyeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee?
(Mat 18:1-5; Luq 9:46-48)

³³ Unttuntu Qifirinaahooma giyaa katamaa beeddino; soy geleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi unttunta, “Ogiyaan ayaa palumettiitee?” yaagiide oochcheeda. ³⁴ Shin unttuntu biidde ogiyaan, “Nu gidдон nu ubbaappe aadhdhiyaawe oone?” yaagiide palumetteedda diraw, co77u geeddino. ³⁵ Yesuusi uttiide, tammanne laa77u barena kaalliyaawantta xeesiide unttunta, “Ooninne sinthaw aadhdhana koyyoope, ubbaappe guyye aadhdhiide, he ubbaw qooma gidanaw bessee” yaageedda.

³⁶ Itti guutha na7aa oyqqiide, unttuntu gidдон esseedda; he guutha na7aa idimmiide unttunta, ³⁷ “Hawanttu mala guutha naanaappe ittuwaa ta sunthan mokkiyaa ooninne taana mokkee; qassi taana mokkiyaa ooninne taana kiiiteeddawaa mokkiyaawaappe attin, ta xalalaa mukkenna” yaageedda.

Yesuusi, “Nubaa Eqettenna Uray Nu Bagga”
Yaageedda
(Luq 9:49-50)

³⁸ Yohaannisi A, “Tamaarissiyaawoo, itti asay ne sunthan iita ayyaanatuwaa kessiyaawaa nuuni be7iide, nu bagga gidenna diraw, A diggeeddo” yaageedda.

³⁹ Shin Yesuusi yaageedda; “Ooninne ta sunthan malaataa oothiide, ellekka ta bolla iitabaa haasayanaw danddayiyaawe bayinna diraw diggoppite; ⁴⁰ ayissi gooppe, nubaa eqettenna uray nu bagga. ⁴¹ Taani hinttenttoo tumuwaa

oday; hintte tawantta Kiristtoosawantta gidiyaa diraw, ooninne hinttenttoo ta sunthan buliyaa haathaa ushanaw immooppekka, bare gatiyaa akkanawaa.

Nagaraa Gaasuwaa

(Mat 18:6-9; Luq 17:1-2)

⁴² “Taana ammaniyaa ha guuthatuwaappe ittuwaa balethiya oonanne, gaacciyaa wogga woxaa A qoodhiyaan qachchiide, abbaan A oliyaawe aw lo77a. ⁴³⁻⁴⁴ Ne kushii neena balethooppe, qanxxa ola; neeni laa77u kushiyaanna * qassi ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan geliyaawaappe, duuxa kushiyaanna de7uwaa geliyaawe new lo77a. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ne gedi neena balethooppe, qanxxa ola; neen laa77u gediyaanna ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, dooma gidaade de7uwaa geliyaawe new lo77a. ⁴⁷⁻⁴⁸ Ne ayfii neena balethooppe, wooca ola; neeni laa77u ayfiyaanna ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, itti ayfiyaanna Xoossaa kawutethaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁹ “Qumaan maxiniyaa yeggiyaawaadan, tamay asaa ubbaa bolla yegettana. ⁵⁰ Maxinii lo77a; shin I mal77ana dhayooppe, zaariide A wooti mal77ethanitee? Hinttentun maxinii de7o; †

* **9:43-44** Hara Geeshsha Maxaafaa bilethatuu, guxinii mule hayqqennasaanne qassi mulekka to7enna Gaannamiyaa tamaan, yaagee. 9:45, 47 xeellite. † **9:50** Hinttentun maxinii de7o: Hawaa guussay Yesuusan ammaniyaawanttu barenttu amanuwaappe dendo gaasuwan untunttu bolla metuu gakkintokka ittu ittuwanna sarotethaan de7anaw bessee.

yaatiide ittu ittuwaanna sarotethaan de7ite”
yaageedda.

10

Machchatto Yeddanaw Bessenna (Mat 19:1-2; Luq 16:18)

¹ Yesuusi hewaappe denddiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagganna Yihudaa gadiyaa beedda. Cora asay shirettiide aakko shiiqina, kase I oothiyaawaadankka he asaa tamarissuwaa doommeedda.

² Itti itti Parisaawatuu paaccanaw Yesuusakko yiide, “Itti asay bare machchatto yeddanaw nu-ussi higgii azazii?” yaagiide A oochcheeddino.

³ I zaariide, “Muse hinttentta waagi azazeeddee?” yaageedda.

⁴ Unttuntu, “Muse, ‘Itti asay bare machchatto paramaa immiide yeddo’ geedda” yaageeddino.

⁵ Yesuusi zaariide unttunta, “Hinttenttu odina sisennawantta gidiyaa diraw, Muse ha azazuwaa hinttenttoo xaafeedda. ⁶ Shin Xoossay koyro medhdhiyaa wode, attuma asanne macca asa oothiide, unttunta medhdheedda. ⁷ Hewaa di-

raw, itti asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittuwaa gidee; ⁸ unttuntu laa77atuu itti asho gidiino; hewaa diraw, unt-
tuntu itti asa gidiyaawaappe attin, laa77u asa gidikkino. ⁹ Hewaa diraw, Xoossay ittippe gath-
eeddawaa asay shaakkoppo” yaageedda.

¹⁰ Unttuntu soy simmeedda wode, Yesuusa kaalliyaawanttu ha yewuwaabaa Yesuusa

zaari oochcheeddino. ¹¹ Yesuusi untuntta, “Bare machchatto yeddiide, hararo akkiyaa uray ooninne izinna woshumme. ¹² Qassi maccawunnakka bare asinaappe kesaade hara asinaa gelloope woshummaw” yaageedda.

Yesuusi Guutha Naanaa Anjeedda
(*Mat 19:13-15; Luq 18:15-17*)

¹³ Yesuusi guutha naanaa bochchana mala, itti itti asay naanaa aakko aheedda; shin Yesuusa kaalliyawanttu he asaa seereeddino. ¹⁴ Yesuusi hewaa be7iide, barena kaalliyawantta hanqqetteedda; untuntta, “Guutha naanay taakko yiyaawantta diggoppite; ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay hawanttu malaassa. ¹⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; Xoossaa kawutethaa guutha na7aadan akkenna uray ooninne he kawutethaa ubbakka gelenna” yaageedda. ¹⁶ Guutha naanaa idimmiide, bare kushiya untunttu bolla huuphiyan huuphiyan wothiide, untuntta anjeedda.

Miishshaa Siiqussay Ahiyaa Metuwaa
(*Mat 19:16-30; Luq 18:18-30*)

¹⁷ Yesuusi baanaw kseedda wode, itti bitani woxxiide yi A sinthan gulbbatiide, “Lo77o tamarssiyaawoo, medhinaa de7uwaa laattanaw taani ayaa oothoo?” yaagiide A oochcheedda.

¹⁸ Yesuusi, “Ayissi taana lo77oo gay? Xoossaa xalalaappe attin, hara lo77uu ooninne baawa. ¹⁹ Xoossaa azazuwaa, ‘Wodhoppa; woshummoppa; wuu77oppa; wordduwaa

markkattoppa; cimmoppa; ne aabbanne ne daayo bonchcha' yaagiyaawaa eraasa" yaageedda.

²⁰ Bitani Yesuusa, "Tamaarissiyaawoo, taani hewaa ubbaa na7atethaappe doommaade ha77i gakkanawukka naagay" yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa doseedda; A caddi xeelliide, "New ittibay paccceedda; baade new de7iyaabaa ubbaa zal77aade, he miishshaa hiyyeesaw imma; neen saluwan durettana. Yaatowaappe guyyiyan yaade taana kaalla" yaageedda. ²² Shin bitani hewaa sisiide, I daro dure gidiyaa diraw, bare som77iyaa dhumissiide, nashettennaan aggiide beedda.

²³ Yesuusi barena kaalliyaawantta yuushshi aathi xeelliide, "Daro dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaw waani metanddeeshsha!" yaageedda.

²⁴ A kaalliyaawanttu A haasayaa sisiide maalaletteeddino; shin Yesuusi qassikka untuntta, "Naatoo, Xoossaa kawutethaa gelanaw wooti metanddeeshsha! * ²⁵ Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanawaappe, gaaluu marppiyaa xoo7iyaanna aadhhanawe matattee" yaageedda.

²⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu maalalettiide, "Yaatina, oone attanaw danddayiyaawe?" yaagiide ittu ittuwaa oochcheeddino.

²⁷ Yesuusi untuntta caddi xeelliide, "Hawe Xoossaw danddayettiyaawaappe attin, asaw

10:19 Kes 20:12-16; Zar 5:16-20 * **10:24** wooti metanddeeshsha: Hawaa itti itti bilethay barew de7iyaabaan ammanettiya asaa yaage.

danddayettenna; ayissi gooppe, Xoossaw ubbabaykka danddayettee” yaageedda.

²⁸ Phexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nubaa ubbaa aggiide, neena kaalleeddo” yaageedda.

²⁹ Yesuusi, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaa diraw, golliya woy ishaturwaa woy michchatuwaa, woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa ageedda asay ooninne, ³⁰ ha77i ha wodiyaan xeetu dakkuwaappe dariya golletuwaa, ishaturwaa, michchatuwaa, aatto, naanaa, gadiyaa, qassi metuwakka akkanawaa. Sinthappe yaana wodiyanikka medhinaa de7uwaa akkanawaa. ³¹ Shin coratuu ha77i sinthan de7iyaawanttu guyye aadhdhana; qassi coratuu ha77i guyyen de7iyaawanttu sinthaw aadhdhana” yaageedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda

(Mat 20:17-19; Luq 18:31-34)

³² Unttuntu Yeerusalaame biidde, ogiyaan de7iino; Yesuusi barena kaalliyaawanttuuppe sinthanna hamettee. Unttuntu maalaletteed-dino; A kaalliyaawanttu yayyeeddino. Zaariide tammanne laa77u barena kaalliyaawantta gaxaa kessiide, barena gakkanabaa dummayiide unt-tunttussi hawaadan yaagiide odeedda; ³³ “Be7ite; nuuni Yeerusalaame ha77i kesoytte; yaani taana, Asaa Na7aa, qeesaturwaa kaappaturwassinne Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttussi aathiide immana. Unttuntu ta bollan hayquwaa pirddaa pirddana; qassi Ayihuda gidenna asaassikka taana aathiide immana. ³⁴ He Ayihuda gidenna

asay ta bolla qilliiccananne cuchhana; taana lissuwan shocananne wodhana; taani qassi heezzu gallassaappe guyyiyan, hayquwaappe denddana.”

*Yayiqoobinne Yohaannisi Woosseedda Woosaa
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Zabiddiyoosa naanay Yayiqoobinne Yohaannisi Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, nuuni neena woossiyaabaa ubbabaa nuussi oothaarikkii” yaageeddino.

³⁶ Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttoo ayaa oothoo?” yaageedda.

³⁷ Untunttu A, “Ne bonchcho kawutethaan neeni uttiyaa wode, nuuppe ittuwaa neeppe ushechcha bagganna qassi ittuwaa haddirssa bagganna utissaarikkii” yaageeddino.

³⁸ Shin Yesuusi untuntta, “Hinttenttu ayaa woossanaw bessinttokka erikkita; taani ushanaw bessiyaa metuwaa xu7aa ushanaw danddayiitee? Qassi taani xammaqettanaw bessiyaa xinqqataa † xammaqettanaw danddayiitee?” yaageedda.

³⁹ Hewaappe guyye untunttu zaariide, “E danddayeetto” yaageeddino.

Yesuusi qassi, “Taani ushanaw bessiyaa metuwaa xu7aa hintte ushana; taani xammaqettanaw bessiyaa xinqqataakka hintte xammaqettana. ⁴⁰ Shin taappe ushechcha baggannanne haddirssa bagganna uttanawantta dooriyawe taana gidikke; shin he sa7ay

† **10:38** xinqqataa: Hawaa guussay Yesuusa gakteedda metuwaa xu7aa guussaa.

Xoossay immanaw giigissi wotheeddawanttussa” yaageedda.

⁴¹ Yokko tammu Yesuusa kaalliyaawanttu hewaa siseedda wode, Yayiqoobanne Yohaannisa hanqqetteeddino. ⁴² Yesuusi untuntta ubbaa barekko xeesiide, hawaadan yaageedda; “ ‘Ayihuda gidennawantta mooddiyaawantta’ giide qoppiyaawanttunne hewantta kaaletiyaa asatuu barenttu asaa mooddiyaawaa eriiita. ⁴³ Shin hintte giddon hewaa mala gidenna; hintte giddon woggatana koyyiyaa ooninne hinttenttoo qoomaa gidanaw bessee. ⁴⁴ Qassi hintte giddon ubbaappe bolla gidana koyyiyaa ooninne hintte ubbaw ayille gidanaw bessee. ⁴⁵ Ayissi gooppe, haray atto taani, Asaa Na7aykka, asaw oothanawunne coratuwaa wozanaw yeeddawaappe attin, asay taw oothana mala yabeykke” yaageedda.

Yesuusi Qooqaa Barxxamoosa Ayfiyaa Patheedda

(Mat 20:29-34; Luq 18:35-43)

⁴⁶ Untunttu Iyarkko giyaa katamaa beeddino; Yesuusi barena kaalliyaawanttunne cora asaanna Iyarkkoppe kesishshin, Ximoosa na7ay qooqay, Barxxamoosa giyaawe, ogiyaa doonan woossiide utteedda. ⁴⁷ Barxxamoos Naazireetiyyaa Yesuusa gideeddawaa sisiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Daawite na7aa ‡ Yesuusaa, taana maaraarikki!” yaagussaa

‡ **10:47** Daawite na7aa: Ayihude asatuu Xoossaan Okettowe Daawite zerethaappe yelettanawaa yaagiide qooppiyaa diraw, Xoossaan Okettowe “Daawite na7aa” yaagetti xeesettee.

doommeedda.

⁴⁸ Cora asay A, “Hayzza!” giide hanqqetteedda.

Shin, I bare kooshshaa kasewaappekka darissi dhoggu oothiide, “Daawite na7aw, taana maaraarikki!” yaageedda.

⁴⁹ Yesuusi ogiyaan eqqiide, “A haa xeesite” yaageedda.

Unttuntu qooqaa, “Aynne baawa; dendda eqqa; neena xeesee” yaagiide xeeseddino.

⁵⁰ Qooqay bare mayuwaa olii aggiide, guppi denddi eqqiide, Yesuusakko beedda.

⁵¹ Yesuusi A, “Taani new ayaa oothanaw koyyay?” yaageedda.

Qooqay, “Tamaarissiyaawoo, taani xeellanawaa koyyay” yaageedda.

⁵² Yesuusi A, “Ba; ne ammanuu neena patheedda” yaageedda. Elekka A ayfii xeellii aggina, ogiyaan Yesuusa kaallii aggeedda.

11

*Yesuusi Wolqqaama Bonchchuan
Yeerusalaame Geleedda*

(Mat 21:1-11; Luq 19:28-40; Yoh 12:12-19)

¹ Unttuntu Yeerusalaame matiidde, Debre Zayte Deriyaa matan de7iyaa Beetefaagenne Biitaaniyaa gakkeeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantuppe laa77uwaa sinthaw kiittiide, ² “Hinttentuppe sinthan de7iyaa heraa biite; yaa gelosaanna ooninne ubba toggibeenna qashuwan de7iyaa hare maraa hintte demmana; A billi haa akkiide yiite. ³ Ooninne hinttentta, ‘Hewaa ayissi

oothite?’ yaagiide oochchooppe, ‘Godaw * hawe koshshee; ellekka zaari haa yeddanaawaa’ yaagite” yaageedda.

⁴ Unttuntu biide, hare maraa penggiyaa matan ogiyaan qachchi wotheeddawaa demmiide billeeddino. ⁵ Hewaan eqqeedda itti itti asatuu untuntta, “Hare maraa wootanaw billiitee?” yaageeddino. ⁶ Yesuusa kaalliyaa wanttu Yesuusi barentta azazeeddawaa odina, asatuu yeddii aggeeddino. ⁷ Unttuntu hare maraa Yesuusakko ahiide, barenttu mayuwaa A zokkiyaan wotheeddino; Yesuusi he hare maraa toggeedda. ⁸ Cora asay barenttu mayuwaa ogiyaan hiixxeedda; qassi harantuu mithaa haythaa kar kariide, ogiyaan hiixxeeddino. ⁹ Yesuusappe sinthanna hamettiyaa asayne A geeduwaa kaalliyaa asay barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,

“Xoossay galatetto!

Godaa sunthan yiyaawe anjjetteddawaa.

¹⁰ Godaa sunthan yiyaa nu aawuwaa

Daawite kawutethay anjjetteddawaa.

Saluwaa ubbaappe bolla saluwan

de7iyaa Xoossay galatetto”

yaageeddino.

¹¹ Yesuusi Yeerusalaame biide, Geeshsha Goliyaa geleedda; qassi ubbabaa yuuyyi yuuyyi xeelleeddawaappe guyyiyan, sa7ay qammiyaa diraw, tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaa wanttunna Biitaaniyaa beedda.

* **11:3** Godaa: Hawaa guussay hariyaa godaa. **11:9** Maz 118:25-26

*Yesuusi Sheqqeedda Balasiyaa Mithatto
(Mat 21:18-19)*

¹² Wonttetha gallassi untunttu Biitaaniyaappe kesiide biishshin, Yesuusi koshatteedda.

¹³ Haakuwan itti balasiyaa giyaa mithatto haythaa mayya utteeddawunno be7iide, ooni eri I bolla ayfii beettooppenne giide, be7anaw izikko beedda; shin izikko I biyaa wode, haythaa xalalaappe attin, aynne ayfiyaa demmibeenna; ayissi gooppe, balasii ayfiyaa wodii gakkibeenna.

¹⁴ Yesuusi he balasatto, “Neepe shirettiide medhinaw ooninne ayfiyaa mooppo” yaageedda. Yesuusa kaalliyaa wanttu I giyaawaa siseeddino.

*Yesuusi Geeshsha Golliyan Zali77iyaawantta Kesseedda
(Mat 21:12-17; Luq 19:45-48; Yoh 2:13-22)*

¹⁵ Untunttu Yeerusalaame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zali77iyaawanttanne shammiyaawantta kare yederssuwaa doommeedda; qassi miishshaa laammiyaawanttu xaraphpheezaanne dogommuwaa zali77iyaawanttu oydiyaa aathi yeggiide, ¹⁶ ooninne ayentto tookkiide, Geeshsha Golliyaa gibbiyaa gidonna aadhhanawaa diggeedda. ¹⁷ Yesuusi asaa hawaadan yaagiide tamarisseedda: “Xoossaa Maxaafan, ‘Ta golli Ayihuda gidenna asay ubbay Xoossaa woossiyaa golle geetettana’ yaagettiide xaafeetti utteedda; shin hintte A bonqqanchchatuu qosettiyaa gonggoluwaa kesseeddita.”

¹⁸ Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiyaa tamarssiyaawanttu hewaa sisiide, A wodhana ogiyaa koshshaa doommeeddino; shin cora asay I tamarissiyaawaan maalalettiyaa diraw, aw yayyeeddino.

¹⁹ Sa7ay omarsseedda wode, Yesuusinne A kaalliyaawanttu katamaappe gaxaa keseeddino.

Balasiyaa Giyaa Mithatta Melaaddu

(Mat 21:20-22)

²⁰ Unttuntu wonttetha gallassi guura ogiyaanna aadhdhiide, he balasatta xaphuwaanna meladiggeeddawunno be7eeddino.

²¹ Phexiroosi hassayiide, “Tamarissiyaawoo, be7a; neen sheqqeedda balasatta meladiggaaddu” yaageedda.

²² Yesuusi zaariide, unttunta hawaadan yaageedda; “Xoossaa ammanite. ²³ Taani hinttentoo tumuwaa gay; ooninne bare wozanaan sidhennaan bare geeddabay hananawaa ammaniide, ha deriyaa, ‘Denddaade abbaan kundda’ gooppe hanana. ²⁴ Hewaa diraw, Xoossaa hintte woossiyaabanne oochchiyaabaa ubbaa akkidiggowaadan ammanite; hintte akkana. ²⁵ Xoossaa woossanaw hintte eqqiyaa wode, saluwan de7iyaa hintte Aawuu hintte nagaraa atto gaana mala, ooninne hinttentta naaqgeeddabay de7ooppe, aw atto giite. ²⁶ Shin asaa nagaraa hintte atto gaana dhayooppe, saluwan de7iyaa hintte Aawuukka hintte nagaraa hinttentoo atto geenna.”

Yesuusi Ayaa Maataani Oothii Giyaa Ooshaa

(Mat 21:23-27; Luq 20:1-8)

²⁷ Unttuntu qassikka Yeerusalaame beeddino; Yesuusi Geeshsha Gollayan hamettishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimatuu Yesuusakko yeeddino. ²⁸ A, “Neeni hawaa oothanaw new ay maatay de7ii? Woy new ha maataa immeeddawe oone?” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide unttunta, “Taanikka hinttentta ittibaa oochchana; taw odite; taani qassi hawaa ay maataan oothaytantto, hinttenttoo odana. ³⁰ Yohaannisi xammaqiyaa maataa akkeeddawe Xoossaappeeyee woy asaappee? Taw odite” yaageedda.

³¹ Unttuntu barenttu gidдон palumaa doommiide, “Nuuni, ‘Xoossaappe yeedda’ yaagooppe, I nuuna, ‘Yaatina, Yohaannisi odeeddawaa ayissi ammanibeykkitee?’ yaagana. ³² Shin, ‘Asaappe yeedda gaanee?’ ” yaageeddino; qassi asay ubbay Yohaannisi nabiyyaa gideeddawaa eriyaa diraw, asaw yayyeeddino. ³³ Hewaa diraw, unttuntu Yesuusaw, “Nuuni erokko” yaagiide zaareeddino;

Yesuusi, “Taanikka hawaa ay maataan oothaytantto, hinttenttoo odikke” yaageedda.

12

*Woyiniyaa Turaa Tokkiyaa Oosanchchatuwaa
Leemisuwaa
(Mat 21:33-46; Luq 20:9-19)*

¹ Yesuusi unttunttoo oduwaa leemisuwan yaagiide doommeedda; “Itti bitani woyiniyaa giyyaa turaa tokkiide, dirssaa yuushshi aathiide direedda; qassi he woyiniyaa gumi77iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaa asaw

naagiyaasaa keexxeedda; hewaappe guyyiyan, kothaa oothiyaa asaw immiide, hara gade beedda. ² Woyiniyaa ayfiyaa maxiyaa wodii gakkina, barena gakkiiyawaa akkiide yaana mala, itti qoomaa bare kothaawatuwaakko kiitteedda. ³ Kothaa oothiyaawanttu A qoomaa oyqqi wadhdhiide, kushe mela yeddeeddino. ⁴ Laa7ethuwaa hara qoomaa untunttukko kiitteedda; untuntu he qoomaa huuphiyaa phalqqiide pokkissi yeddeeddino. ⁵ Woyiniyaa turaa goday qassikka hara qoomaa kiitteedda; he qoomaa wodheeddino; qassi hara coratuwakka hewaadan ootheeddino; ittuwaa ittuwaa wadhdhiide, haratuwaa wodheeddino.

⁶ “Woyiniyaa turaa godaw kiittanaw ubbaappe wurssethaan I darii siiqiyaa A na7aa xalalay atteedda; I, ‘Untuntu ta na7aa bonchchennaan aggikkino’ giide, bare na7aa untunttukko kiitteedda.

⁷ “Shin kothaa oothiyaawanttu barenttu gid-don, ‘Laattanawe hawaa; biide A wodhoytte; aw de7iyaawe nuwaa gidana!’ yaageeddino. ⁸ Na7aa oyqqi wodhiide, A anhaa woyiniyaa turaa gid-doppe gaxaa kessi oleeddino.

⁹ “Simmi woyiniyaa turaa goday wootanee? Yiide he kothawatuwaa wodhi wurssiide, woyiniyaa turaa kothaa oothiyaa hara asaw immanawaa.

¹⁰⁻¹¹ ‘Gimbbiyaawanttu kadhi ixxeedda shuchchay
godaa xaphuwaa minissiyaa,
ubbaappe aadhdhiyaa shuchcha gideedda.

Hawe Goday ootheeddawaa;
 qassi nuunakka maalalissiyaawaa’
 yaagiyaawaa Xoossaa maxaafaappe nab-
 babibeykkitee?”
 yaageedda.

¹² Qeesatuwaa kaappatuu, higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimatuu Yesuusi he leemisuwaa barenttun leemiseeddawaa ereedda diraw, A oyqqanaw koyyeeddino; shin asaw yayyiide, bashi beeddino.

Giiraa Giirane Agganee Giyaa Ooshaa
(Mat 22:15-22; Luq 20:20-26)

¹³ Qassi A haasayaappe balaa demmana mala, Parisaawatuwaappenne Heroodisa baggatuwaappe * amareeddawanttu aakko kiittina yiide, ¹⁴ “Tamarissiyaawoo, neeni tumuwaa haasayiyaawaanne asaappe asaa shaakkeennawaa nuuni ereetto; ayissi gooppe, neeni asaa dummayakka; qassi Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamarissaa. Nuuni Roomaa Kaatiyaa Qeesaarew giiraa giiriyaawe wogeeyee woga gidennee? Giiraa giiraneeyee digganee?” yaageeddino.

¹⁵ Shin untuntu lo77a malatiyaa iita asaa gideeddawaa Yesuusi eriide, “Taana ayissi paacciitee? Itti santtimiyaa haa taakko ahite; taani ane be7ana” yaageedda. ¹⁶ Untuntu aw aheeddino;

12:10-11 Maz 118:22-23 * **12:13** Heroodisa baggatuwaa: Hawantta guussay hewode de7iyaa kawutethaa poletikaa bagganna kase wogga Heroodisanne A na7aa Herood Anttiphaasa baggatuwanne untunta kaalliyaa asatuwaa.

“Ha malaynne sunthay oowee?” yaagiide untuntta oochcheedda.

Unttuntu, “Qeesaarewaa” yaageeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untuntta, “Yaatooppe, Qeesaarewaa Qeesaaressi, Xoossaawaa Xoossaassi immite” yaagina unttuntu aabaa maalaletteeddino.

Hayquwaappe Dendduwaa Ooshaa
(*Mat 22:23-33; Luq 20:27-40*)

¹⁸ Hayqqeedda asay denddenna giyaa Saduqaawanatuwappe itti itti asatuu Yesuusakko yiide, hawaadan yaagiide, A oochcheeddino;

¹⁹ “Tamaarissiyaawoo, Muse nuussi higgiiyaa xaafidde, ‘Machchatto akkeedda asay na7aa yelennaan hayqqooppe, he hayqqeeddawaa ishay A machchatto laattiide, bare ishaw na7aa yelanaw bessee’ yaagiyaawaa xaafeedda.

²⁰ Itti wode laappu ishatuu de7iyaawanttuppe bayray machchatto akkiide, na7aa yelennaan hayqqeedda.

²¹ Laa7ethiyaa ishay izo akkeedda; ikka na7aa yelennaan hayqqeedda; heezzenhiyaawekka hewaadan haneedda.

²² Laappunatuukka izo akkiide, na7aa yelennaan hayqqeeddino; ubbaappe guyyiyan, qassi he mishiratta hayqqaaddu. ²³ Yaatina, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa wode, iza unttunttuppe haqawoo machche gidanee? Ayissi gooppe, laappunatuukka izo akkeeddino”.

²⁴ Yesuusi zaariide untuntta, “Hinttenttu balettiyaawe, Xoossaa Maxaafatuwaanne A wolqqa erenna diraassa! ²⁵ Ayissi gooppe,

hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa wode, saluwan de7iyaa kiitanchchatuwaa mala gidanaappe attin, attuma asayne akkenna; macca asayne gelenna. ²⁶ Shin hayqqeeddawanttu dendduwaabaa gidoope, Muse maxaafan xaafettedda xaragay miyaa buuraabaa odiyaa sa7aan, Xoossay Musa, ‘Taani Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ gidiyaawaa ubbakka nabbabibeykkitee? ²⁷ I paxa de7iyaawanttu Xoossaa gidiyaawaappe attin, hayqqeeddawanttu Xoossaa gidenna; hintte darissi baleedditaa” yaageedda.

Ubbaappe Aadhdhiyaa Azazuwaa

(Mat 22:34-40; Luq 10:25-28)

²⁸ Higgiyaa tamarissiyaawanttuppe ittu untunttu palumettiyaawaa shiiqiide siseedda; qassi Yesuusi untunttoo lo77o zaareeddawaa sisiide, “Azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa azazuu haqawee?” yaagiide Yesuusa oochcheedda.

²⁹ Yesuusi zaariide, A “Azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa azazuwaa, ‘Israa7eeliyaa asay sisite, Goday nu Xoossay itti Godaa. ³⁰ Hinttenttu Godaa hintte Xoossaa hintte kumentha wozanaappe, hintte kumentha shemppuwaappe, hintte kumentha qofaappe, hintte kumentha wolqqaappe siiqite’ yaagee. ³¹ Qassi azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa laa7entho azazuu hawaa; ‘Neni ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa’ giyaawaa; hawanttuppe aadhdhiyaa hara azazuu baawa” yaageedda.

³² Higgiyaa tamarissiyaawe Yesuusa yaageedda; “Tamarissiyaawoo, tumuwaa gaadda; neeni ‘Xoossay itti Xoossa xalala. Aappe attin, haray baawa’ geeddawe tuma. ³³ Xoossaa kumentha wozanaappe, kumentha qofaappenne kumentha wolqqaappe dosiyaawenne qassi bare shooruwaakka bare huuphiyaadan siiqiyaawe, guuddiyaa yarshshuwaappenne hara yarshshuwaa ubbaappe aadhdhee” yaageedda.

³⁴ Yesuusi higgiyaa tamarssiyaawaa zaaruu aadho eranchcha asaa zaaruwaa gideeddawaa be7iide, “Neeni Xoossaa kawutethaappe haakkabeykka” yaageedda; hewaappe guyyiyan, Yesuusa harabaa oochchanaw ooninne xalibeenna.

*“Yesuusi O Na7ee” Yaagiyaa Ooshaa
(Mat 22:41-46; Luq 20:41-46)*

³⁵ Yesuusi Geeshsha Golliyan tamarissiidde, “Higgiyaa tamarssiyaawanttu Kiristtoosa wooti Daawite na7aa giinoo? ³⁶ Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina, ‘Goday ta Godaa, “Taani ne morkketuwaa

neeni yedhdha eqqiyaabaa oothana gakkanaw, hawaan taappe bonchchettaade ushechcha bagganna utta” geedda’

yaageedda. ³⁷ Daawite bare huuphew Kiristtoosa, ‘Godaa’ giide xeesoophe, yaatina, Kiristtoosi waaniide, Daawite na7aa gidii?” yaageedda.

Cora asay Yesuusi giyaawaa nashechchaan siseedda.

Yesuusi, “Muse Higgiyaa Tamaarissiyaawantuppe Naagettite” Yaageedda

(Mat 23:1-36; Luq 20:45-47)

³⁸ Yesuusi tamarissiidde, “Higgiyaa tamarissiyaawantuppe naagettite; untuntu adussa mayuwaa mayyiide yuuyyiyaawaanne geyaa heerankka asay untunta bonchchiide sarotiyaawaa dosiino. ³⁹ Untuntu Ayihuda woosa golletuwaan darii lo77iyaa oydiyaa dosiino; qassi asay barentta imathatethaan mokkiyaasankka bonchcho sa7aa dosiino. ⁴⁰ Untuntu am77etu golliya bonqqiidde, barenttoo lo77a malatanaw Xoossaa woosaa adussiino; untuntu ubbaappe aadhdhiyaa muraa akkanawantta” yaageedda.

Am77atti Mixuwaataa
(Luq 21:1-4)

⁴¹ Yesuusi Geeshsha Golliyan imotaa yeggiyaa saaxniyaa matan uttiide, asay bare miishshaa he saaxniyaan yeggiyaawaa be7eedda; cora dure asay daro miishshaa he saaxniyaan yeggeeddino. ⁴² Itti hiyyeesaa am77atta yaade, itti santtimiyaan laamettiyaa laa77u sembberatuwaa he saaxniyaan yeggaaddu. ⁴³ Yesuusi barena kaalliyaawantta xeesiide, “Taani hinttentoo tumuwaa gay; imotaa saaxniyaan yeggeedda asaa ubbaappe ha hiyyeesaa am77atta darissaade yeggaaddu. ⁴⁴ Ayissi gooppe, haratuu ubbay barenttoo palaheedda miishshaappe yeggeeddino; shin iza bare pacaappe, barew de7iyaa de7uwaa mulekka immaa aggaaddu” yaageedda.

13

Yesuusi Geeshsha Golli Kolettanawaa Kasetiide Odeedda

(Mat 24:1-2; Luq 21:5-6)

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesishshin, A kaalliyaawanttuppe ittu A, “Tamaarissiyaawoo, hawe aybe lo77o shuchchatenttonne qassi aybe lo77o shuchchaa gollatuwaa be7ay!” yaageedda.

² Yesuusi zaariide, “Ha wolqqaama shuchchaa gollatuwaa be7ay? Ha gollatuwaan de7iyaa itti shuchchayenne attennaan ubbay kolettana” yaageedda.

Goday Yaanaappe Kasetiide Gakkana Yeder-ssuwaanne Waayiyaa

(Mat 24:3-14; Luq 21:7-19)

³ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe hini bagganna Debre Zayte Deriyaa bollan utteedda wode, Phexiroosi, Yayiqoobi, Yohaannisinne Inddiraasi barenttu xalala aakko yiide A, ⁴ “Hewe awude hananentto, nuussi odaarikkii; qassi hewe ubbay polettana wodiyaa erissiyaa mallatuu ayaa gidanee?” yaagiide oochcheeddino.

⁵ Yesuusi qassi unttunttoo hawaadan yaagiide, oduwaa doommeedda; “Hinttentta ooninne balethenna mala naagettite. ⁶ Cora asatuu ta sunthan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiidde yaanawaa; cora asaa balethana. ⁷ Matan de7iyaa olaa kooshshaanne haakuwaan de7iyaa olaa oduwaa hintte sisiyaa wode, hirggoppite; hewaa malabay hananaw bessee; shin wurssethay bira. ⁸ Ayissi gooppe, itti gade asay hara gade asaanna olettana;

qassi itti kawutethay hara kawutethaanna oletana; biittaa qaathay ubbasan de7ana; koshaykka de7ana; shin hewe koyro yeluwaa oythaa mala.

⁹ “Shin hintte hinttenttu huuphew naagettite; ayissi gooppe, asay hinttentta oyqqiide, pirdda gollew aathiide immana; qassi bare Ayihuda woosa golletuwanikka hinttentta lissuwan shocana; gadiyaa mooddiyaawanttu sinthaaninne kaatatuwaa sinthan ta diraw hintte markkattanaw eqqana. ¹⁰ Mishiraachchuwaa qalay koyronna asaw ubbaw odettidigganaw bessee. ¹¹ Unttuntu hinttentta pirdda golle ahiyaa wodenne aathiide immiyaa wode, wooti haasayanitentto koyronna hirgoppite; he saatiyaan Xoossay hinttenttoo immiyaabaa haasayite. Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay haasayanaappe attin, haasayiyaawanttu hinttentta gidikkita.

¹² “Ishay bare ishaa, aawuu bare na7aa wodhissana; qassi naanay barenttu aawatuwa bollaninne barenttu aayetuwaa bolla denddiide, untuntta wodhissana. ¹³ Asay ubbay hinttentta ta sunthaa diraw ixkana; shin wurssethay gakkanaw gencciyaawe attana.

Yeerusalaame Gakkana Wolqqaama Iita Metuwaa

(Mat 24:15-28; Luq 21:20-24)

¹⁴ “Shin nabiyaa Daaneel odeedda bashshaa tunatethay eqqanaw bessennasan eqqishshin hintte be7iyaa wode, hewe waagiyaawentto, nabbabiyaawe akeeko; Yihudaa gadiyaan he wode de7iyaawanttu deriyaakko betino.

15 Golliyaa huuphiyan de7iyaa uraykka ittibaa akkanaw duge wodhdhiide, bare soy geloppo. 16 Gaden de7iyaawekka bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo. 17 He wode shahaara maccawanttoonne dhanthiyaa maccawanttoo aayyeero. 18 Shin hawe ubbay haniyaa wodii balgguwaa gidenna mala, Xoossaa woossite; 19 ayissi gooppe, Xoossay sa7aa koyro medhdheeddawaappe doommiide, ha77i gakkanaw, ubbakka de7ibeenna metuu, qassi hawaappe sinthawukka ubba de7enna metuu asaa bolla he wode de7ana. 20 Goday he gallassatuwaa payduwaa guuthiyaawe baawentto, asaa gideeda ooninne attenna; shin I bare dooredda asatuwaa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guutheeda.

21 “He wode ooninne hinttentta, ‘Be7ite; Kiristtoosi hawaan de7ee’ woy, ‘Be7ite; Kiristtoosi hawaan de7ee’ yaagooppe, hewaa ammanoppite. 22 Ayissi gooppe, worddanchcha Kiristtoosatuunne worddo nabatuu denddiide barenttoo danddayettooppe, haray atto Xoossay dooreeddawantakka balethanaw malaataanne maalalissiyaabaa bessana. 23 Shin hintte naagettite; taani hinttentto ubbabaa kasetaade odaaddi.

Kiristtoosa Laa7entho Yuussaa
(*Mat 24:29-31; Luq 21:25-28*)

24 “Shin he wode he waayyiyaappe guyyiyan, away dhumaana;
agenay poo7iyaawaa aggana;

²⁵ xoolinttatu saluwaappe kunddana;
qassi saluwan de7iyaa wolqqatuukka qaaxet-
tana.

²⁶ He wode taani, Asaa Na7ay, wolqqaama
wolqqaannanne bonchchuwaanna shaariyaa
gidonna yiishshin, untuntu be7ana. ²⁷ He
wode taani kiitanchchatuwaa sa7aa oyddu
bagga kiittana; sa7aa gaxaappe saluwaa gaxaa
gakkanaw, Xoossay dooreedda asaa shiishshana.

*Wodiyaa Wurssethay Gakkeeddawaa Malaataa
Bessiyaa Balasiyaa Mithatto*
(*Mat 24:32-35; Luq 21:29-33*)

²⁸ “Leemisuwaa balasatto giyaa mithattippe
tamaarite; balasatta aaciya wodenne izi haythay
haytiyaa wode, bonii mateeddawaa hintte eriita.

²⁹ Hawaadanka hintte he ubbabay haniyaawaa
be7iyaa wode, I * matattiide penggiyaa shiiqeed-
dawaa † erite. ³⁰ Taani hinttentoo tumuwaa oday;
ha ubbabay hanana gakkanaw, ha wodiyaa yele-
tay hayqqidiggenna. ³¹ Saluunne sa7ay aadhd-
hana; shin ta qaalay ubbakka aadhdhenna.

*Wurssetha Gallassanne Saatiyaa Ooninne
Erenna*
(*Mat 24:36-44*)

³² “Shin he gallassanne he saatiyaa Aawuwaa
xalalaappe attin, haray atto saluwan de7iyaa
kiitanchchatuwaa gidina, woy taana Na7aa
gidinaka ooninne eriyaabay baawa. ³³ He
wodii awude gidanentto, hintte erenna diraw,

13:25 Isa 34:4; Iyu 2:10; Sax 6:13 **13:26** Dan 7:13; Sax
1:7 * **13:29** I: Yesuusa guussaa. † **13:29** matiide penggiyaa
shiiqeeddawaa: Guussay, Yesuusa yuussay mateedda guussaa.

naagettite; minnite; Xoossaa woossite. ³⁴ Ta yuussay bare golliya aggiide, ogyyaa biyaa bitaniyaa mala; bitani bare qoomatuwassi huuphiyaan huuphiyaan oosuwaa immiide, untuntta bare oosuwaassi kaappo ootheedda; qassi kariyaa naagiyaawekka minissiide naagana mala azazeedda.

³⁵ “Hewaa diraw, minnite; ayissi gooppe, golliyaawu omarssa gidina, woy qamma bilahe gidina, woy kuttuu waassiyaa wode gidina, woy guura wonttumaathaana gidina awude yaanentto, hintte erikkita.

³⁶ Hinttenttu akeekennaan I yooppe, hinttentta gemi⁷⁷isheeddawantta demmenna mala minnite. ³⁷ Taani hinttenttoo odiyaaawaa asaa ubbaw oday; minnite.”

14

Kiristtoosa Bolla Maqqetteeddino

(Mat 26:1-5; Luq 22:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Paasigaa Baalaa giyaawaa bonchchiya gallassayne Caalibeenna ukithaa muussaa bonchchiya baalaa gallassay gakkanaw laa⁷⁷u gallassay atteedda; qeesatuwaa kaappatuunne higgiiyaa taaarssiyaawanttu asay erennaan Yesuusa oyqqiide wodhana ogyyaa koyyiino. ² “Asay walassaa kessenna mala,

Paasigaa bonchchiya gallassi hewaa oothokko” yaageeddino.

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto

(Mat 26:6-13; Yoh 12:1-8)

3 Yesuusi Biitaaniyaa gadiyan oolluwaa harggiyaa Simoona soyin qumaa maanaw utteedda wode, itti mishiratta bilqqaasiyaa kumeedda narddoosa giyaa darii al77o shittuwaa * akkaade yaaddu; he bilqqaasiyaa menthaade shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaaddu. ⁴⁻⁵ Hewaan de7iyaa asaappe ittu ittu hanqqettiide, “Ha shittuwaa coo ayaw bayizzay? Ha shittuwaa heezzu xeetu biraa santtimiyaan † zali77iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee” yaagiide barenttu gidдон haasayiino; yaatiide he mishiratto darissi hanqqetteeddino.

6 Shin Yesuusi hawaadan yaageedda; “Ha mishiratto aynne gooppite; izo ayissi metoothiitee? Iza taw lo77obaa oothaaddu. ⁷ Hiyyeesatuu ubba wode hinttentunna de7iino; hintte koyyeedda wode awudenne untuntta maaddanaw danddayiita; shin taani ubba wode hinttentunna de7ikke. ⁸ Iza barew danddayetteeddawaa oothaaddu; qassi ta asatethay moogettanaappe kasetaade moogoo giigissanaw shittuwaa okkaaddu. ⁹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; sa7aa ubbaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaasan haqaninneekka, asay izo qoppana mala, ha iza ootheeddawe odettana” yaageedda.

*Yihudaa Asqqorootu Yesuusa Aathiide
Immanaw Zoretaa Eeno Geedda
(Mat 26:14-16; Luq 22:3-6)*

* **14:3** darii al77o shittuwaa: Guussay loythi sawiyaawaa guussaa. † **14:4-5** biraa santtimiyyaa: 6:37 xeellite. **14:7** Zar 15:11

10 Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawantuppe ittuu Yihudaa Asqqorootu † giyaawe, Yesuusa qeesatuwaa kaappatuwaassi aathiide immanaw untunttukko beedda. 11 Unttuntu hewaa siseedda wode nashettiide, “Nuuni new miishshaa immana” yaageeddino; Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aathiide immanaw injjetiyaa wodiyya wochchee.

Yesuusi Barena Kaalliyaawanttunna Paasigaa Quumaa Meedda

(Mat 26:17-25; Luq 22:7-14,21-23; Yoh 13:21-30)

12 Caalibeenna ukithaa miyaa baalaa gallassaa bonchchiya koyro gallassi, Paasigaa qumaa maanaw dorssaa shukkiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu A, “Paasigaa bonchchiya gallassi neeni maana qumaa nuuni haqa biide giigissanee?” yaagiide oochcheeddino.

13 Yesuusi barena kaalliyaawantuppe laa77atuwaa hawaadan yaagiide kiitteedda; “Katamaa biite; hintte biishshin, otuwan haathaa tookkeedda itti bitani hinttentunna gaketanawaa; A kaallite. 14 I biide geliyaa golliyaawuwaa, “Tamaarissiyaawe neena, “Taani taana kaalliyaawanttunna Paasigaa qumaa maanaw ta imathaa kifili haqanee?” yaagee’ yaagite. 15 Golliyaawuu hinttentta pooqiyaa bollan de7iyaa giigi utteedda aako kifiliyaa bessana; hewaan nuussi giigissite” yaageedda.

16 He laa77u Yesuusa kaalliyaawanttu kesiide, katamaa beeddino; Yesuusi barenttoo

† 14:10 Yihudaa Asqqorootu: 3:19 xeellite.

odeeddawaadankka ubbabaa demmiide,
Paasigaa qumaa giigsseeddino.

¹⁷ Sa7ay omarssiyaa wode Yesuusi tammanne laa77u barena kaalliyaawanttunna yaa beedda. ¹⁸ Unttuntu uttiide samppaappe qumaa miishshin, Yesuusi unttunta, “Taani hinttentoo tumuwaa oday; hinttentuppe ittu taananna miyaawe, taana aathiide immanawaa” yaageedda.

¹⁹ A kaalliyaawanttu loythi sisettina, huuphiyan huuphiyan A, “Tumu taaneeshsha?” giyaawaa doommeeddino.

²⁰ Yesuusi zaariide, “I ha hinttentu tammanne laa77atuwaappe ittuwaa; I taananna ittippe tushanaw bare daabbuwaa shaataan yeddiyaawaa. ²¹ Taani, Asaa Na7ay, Xoossaa maxaafay hayqqana geeddawaadan hayqqana; shin taana, Asaa Na7aa, aathiide immiyaa uraw aayyeero; he uray yelettennaan atteeddento, aw lo77a shin” yaageedda.

Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa

(Mat 26:26-30; Luq 22:14-20; 1Qo 11:23-25)

²² Unttuntu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthiide, barena kaalliyaawanttoo immiidde, “Heyte; hawe ta ashuwaa” yaageedda.

²³ Xuu7aa akkiide, Xoossaa galatiide, unttunttoo immeedda; ubbay he xuu7aappe usheeddino. ²⁴ Yesuusi, “Hawe ooratha

caaquwaan § cora asaa diraw gukkiyaa ta suuthaa. ²⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; taani Xoossaa kawutethaan ooratha woyiniyaa eessaa ushana gallassay gakkanaw, laa7enthuwaa ha woyiniyaa eessaa ubbakka ushikke” yaageedda.

²⁶ Mazimuriyaa yexxeeddawaappe guyyiyan, Debre Zayte Deriyaa beeddino.

Phexiroosi Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat 26:31-35; Luq 22:31-34; Yoh 13:36-38)

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttoo,

“Hinttenttu ubbay taana yeggiide woxxanita; ayissi gooppe,

Xoossaa Maxaafay, ‘Xoossay dorssaa heem-miyaawaa wodhana;

hewaappe guyyiyan dorssay ubbay laalet-tana gee’

yaageedda. ²⁸ Shin taani hayquwaappe dendeeddawaappe guyyiyan, hinttenttuppe kasetaade Galiilaa baana” yaageedda.

²⁹ Phexiroosi zaariide, “Unttuntu ubbatuu neena yeggiide booppekka, taani neena mulekka yeggikke” yaageedda.

§ **14:24** ooratha caaquwaa: Xoossay bare asaassi Yesuusa hayquwaa bagganna qaalaa geleedda ooratha qaalaa caaquwaa. Hewenneekka A gakkiiyaa xuu7aa, I bare suuthaa gussiide aathi immeedda A de7uwaa. Hewenneekka, nu eca asatethay ubbay laamettina, ooraxxeedda Xoossaa higgii nu wozanaani xaafetteed-dawaa odee. **14:24** Kes 24:8; Erm 31:31-34 **14:27** Zak 13:7

³⁰ Yesuusi Phexiroosa, “Taani new tumuwaa oday; hachche qamma kuttuu laa7ethuwaa waasanaappe kase, neen taana heezzu gede kad-danaassa” yaageedda.

³¹ Shin Phexiroosi kasewaappekka minissiide, “Taani haray atto, neenanna ittippe hayqqinttokka, neena mulekka kaddikke” yaageedda. Qassi haratuu ubbatuukka hewaadan geeddino.

Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda
(*Mat 26:36-46; Luq 22:39-46*)

³² Geetesemaane giyaa sa7aa beeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantta “Taani Xoossaa woossanaassi, hinttenttu hawaan uttiishshite” yaageedda.

³³ Yesuusi Phexiroosa, Yayiqoobanne Yohaannisa barenanna afeedda; darii kayyotteeddanne metooteedda.

³⁴ Qassi untunntta, “Taani hayqqana gakkanawukka kayyottay; hawaan takkishshite; gemi77ishoppite” yaageedda.

³⁵ Guuthaa sinthakko shiiqiide, sa7aan guufanniide, danddayettiyaawaa gidoope, he wodii bareppe aadhdhana mala, Xoossaa woosseedda.

³⁶ Qassikka, “Abbabbo, * ta Aabboo, ubbay new danddayettee; ha xuu7aa taappe digga; shin ne sheniyaadan hanoppe attin, ta sheniyaadan hanoppo” yaageedda.

³⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttukko simmi yiide, gemi77isheeddawanntta demmiide Phexiroosa, “Simoonaa, gemi77ishaaddii? Neen

* **14:36** Abbaa: Guussay Griike qaalankka “Abbaa” gidiyaa wode, Aramaayike qaalaani “Aabba” giyaawaa.

itti saanttonne naaganaw danddayabeykkii?
³⁸ Paaciyaan hintte gelenna mala, naagettitenne Xoossaa woossite; ayyaanay giigi utteedda; shin ashuu daaburanchcha” yaageedda.

³⁹ Qassikka biide kasewaadankka Xoossaa woosseedda. ⁴⁰ A kaalliyaawanttukko guyye simmiide I yiyaa wode, gemi77isheeddawantta demmeedda; untuntu ayfiyaa gemi77ishuu goozzi wotheedda diraw, aw ayaa haasayinontokka eribeykkino.

⁴¹ Heezzenhuwaa untunttukko yiide, “Ha77i gakkanawukka gemi77ishiiteenne shemppiitee? Gidana; wodii gakeedda; be7ite, taana, Asaa Na7aa, nagaranchcha asatuwaa kushiyaan aathiide immiyaa wodii gakeedda. ⁴² Denddina boytte; be7ite, taana aathiide immiyaawe haweku gakeedda” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan Oyqettedda

(Mat 26:47-56; Luq 22:47-53; Yoh 18:3-12)

⁴³ Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammanne laa77u A kaalliyaawanttuppe ittuu, Yihudaa Asqqorootu, ellekka gakki wodhdheedda; qassi qeesatuwaa kaappatuu higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimatu kiittina, mashshaanne xam77aa oyqqeedda cora asay aananna ittippe yeedda. ⁴⁴ Yesuusa aathi immiyaawe he cora asaw, “Taani yeriyaawe A; A oyqqiide loythi naagiide, afite” yaagiide mallaa odi wotheedda.

⁴⁵ Yihudaa Asqqorootu gakkosaannakka Yesuusakko shiiqiide, “Tamarissiyaawoo”

yaagiide Yesuusa yeri akkeedda. ⁴⁶ He cora asay Yesuusa minissi oyqqeedda. ⁴⁷ Shin matan eqqeeddawanttuppe ittuu bare cubiyaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa shociide, A haythaa qanxxi oleedda.

⁴⁸ Yesuusi zaariide, he shiiqeedda cora asaa, “Taana bonqqanchcha kessiide, bonqqanchchaa oyqqiyaawaadan oyqqanaw cubiyaanne xam⁷⁷aa oyqqiide yeedditee? ⁴⁹ Taani Geeshsha Golliyaa tamarissaadde, gallassan gallassan hinttentunna de7iyaa wode taana oyqqibeykkita; shin Xoossaa Maxaafatuu geeddawe polettanaw bessee” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusa kaalliyaa wanttu ubbatuu A yeggiide bii aggeeddino.

⁵¹ Naxalaa xalalaa mayyeedda itti yalaga bitani Yesuusa kaalliyaa waa asay oyqqeedda. ⁵² Shin he bitani naxalaa oliide, kallo xiira woxxeedda.

Yesuusa Pirddiyaa Shanggatuwaakko Afeeddino

(Mat 26:57-68; Luq 22:54-55,63-71; Yoh 18:13-14,19-24)

⁵³ Asay Yesuusa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa soy, qeesatuwaa kaappatuwaa ubbatuu, cimatuunne higgiiyaa tamarssiyaawanttu shiiqeeddasaa afeeddino. ⁵⁴ Phexiroosi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa dirssaa gidduwaa gakkanaassi haakuwaan A kaalleedda; yaani naagiyaawaanna tamaa kashiidde, utti aggeedda.

⁵⁵ Qeesatuwaa kaappatuunne hewaan shiiqeedda asay ubbay Yesuusa wodhanaw A bolla markkaa koyyeeddino; shin aynne

demmbeykkino. ⁵⁶ Ayissi gooppe, cora asatuu A bollan wordduwaa markkatteeddino; shin untunttu markkatethay itti mala gidenna.

⁵⁷⁻⁵⁸ Itti itti asatuu denddi eqqiide Yesuusa bolla, “I, ‘Taani asay keexxeda ha Geeshsha Golliyaa kolaade, asay keexxibeenna hara Geeshsha Golliyaa heezzu gallassaa gidдон keexxana’ gi-ishshin, nuuni siseeddo” yaagiide wordduwaa markkatteeddino. ⁵⁹ Shin haray atto untunttu markkatethay hewaan itti mala gidibeenna.

⁶⁰ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu asaa ubbaa sinthan denddi eqqiide Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyaa mootoo new zaariyaabay baawee?” yaagiide oochcheeda. ⁶¹ Shin Yesuusi co77u giide, aynne zaaribeenna; qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu A, “Anjjettedda Xoossaa Na7ay Kiristtoosi neenee?” yaagiide laa7enthuwaa oochcheeda.

⁶² Yesuusi zaariide, “E, taana; hintte taana, Asaa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushechcha bagganna uttide7ishshinanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be7ana” yaageedda.

⁶³ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu bare mayuwaa peedhi oliide, “Nuuna hawaappe sinthan ayissi hara markkaa koshshii? ⁶⁴ Hinttenttu A boriyaa siseeddita; hintte qofay ayee?” yaageedda; untunttu ubbay, “I hayqqana bessee” yaagiide A bolla pirddeeddino.

⁶⁵ Unttunttuppe ittu ittu A bolla cushethaa doommeeddino; A ayfiyaa kammi dechchiide, “Neena dechcheeddawe oone? Ane timbbitiyaa

oda!” yaageeddino; qassi naagiyaawanttukka A qinxxalliyaa baqqiidde afeeddino.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda

(*Mat 26:69-75; Luq 22:56-62; Yoh 18:15-18,25-27*)

⁶⁶ Phexiroosi dirssaa gidдон hirkkinna de7ishshin, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa macca ashikkaratuwaappe ittinna yaaddu.

⁶⁷ Phexiroosi tamaa kashiyaawaa be7aade, cadda xeellaade, “Neenikka Naazireetiyaa Yesuusanna ittippe de7aa” yaagaaddu.

⁶⁸ Shin Phexiroosi, “Neeni giyaawe ayentto taani erikke; taw akeekettenna” yaagiide kaddeedda; yaatiide dirssaa penggiyaakko keseedda; kuttuukka waasseedda. †

⁶⁹ He ashikkaratta Phexiroosa be7aade, A matan eqqeedda asatuwaa, “Ha bitaniikka untuntunna de7ee” gaade gujjaade oduwaa doommaaddu. ⁷⁰ Shin Phexiroosi qassikka kaddeedda.

Guuthaa gami77ishshin, matan eqqeedda asatuu laa7enthuwaa Phexiroosa, “Neeni tuma untuntunna ittippe de7aa; ayissi gooppe, neeni Galiilaa gadiyaa asaa” yaageeddino.

⁷¹ Shin Phexiroosi, “Taani hewaa hintte giyaa bitaniyaa erikke!” yaagiide barena sheqaanne caaquwaa doommeedda.

⁷² Elekka kuttuu laa7ethuwaa waassii aggeedda; Phexiroos barena Yesuusi, “Neeni kuttuu laa7ethuwaa waassanaappe kase heezzu

† **14:68** kuttuukka waasseedda: Ha qaalay beni biletteedda itti itti bilethaani baawa.

gede taana kaddanaassa” geeddawaa hassayiide, darii yeekkeedda.

15

Yesuusa Philaaxoosakko Afeeddino

(*Mat 27:1-2,11-14; Luq 23:1-5; Yoh 18:28-38*)

¹ Wontta guuran ellekka qeesatuwaa kaappatuu cimatuwaannanee Muse higgiiyaa tamarissiyaawaanttunna hewaan shiiqeedda Ayihuda shanggatuwaa ubbaanna maqqettiide, Yesuusa qachchi afiide, Philaaxoosaw aathiide immeeddino.

² Philaaxoosi A, “Neeni Ayihudatuwaa kaatee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide A, “Ne giyaawaadana” yaageedda.

³ Qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa daroban mooteeddino. ⁴ Philaaxoosi shirettiide Yesuusa, “New zaariyaabay baawee? Untunttu ne bolla woyisa mootuwaa ahintto be7ikkii?” yaagiide oochcheedda.

⁵ Shin Yesuusi harabaa zaarennaan ixgina, Philaaxoosi maalalteeedda.

Yesuusa Bolla Hayquwaa Pirddeeddino

(*Mat 27:15-26; Luq 23:13-25; Yoh 18:39-40; 19:1-16*)

⁶ Philaaxoosaw Paasigaa Baalaa bonchchiya gallasaan asay koyyiyaa itti uraa qashuwaappe billiyaa wogay de7ee. ⁷ He wode itti Barbbaana giyaa bitani walassaa kessiide shemppuwaa wodheedda asatuwaanna ittippe qasho golliyan de7ee. ⁸ Shiiqeedda cora asay Philaaxoosi kase erettowaadanka barenttoo

maarotaa oothana mala, A oochcheeddino.
⁹ Philaaxoosi asaa zaariide, “Taani hinttenttoo Ayihudatuwaa kaatiyaa billiyaawaa koyyiitee?” yaagiide oochcheedda. ¹⁰ Ayissi gooppe, qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa qanaatiide aathi immeeddawaa Philaaxoosi ereedda.

¹¹ Shin qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa kotaa Barbbaana billanaadan, he shiiqeedda asay Philaaxoosa woossana mala, asaa maqqeeddino.

¹² Philaaxoosi laa7enthuwaa zaariide, “Yaatina, ha Ayihuda kaatiyaa hinttenttu giyaawaa wootoo?” yaageedda.

¹³ Asay Philaaxoosaw zari zari barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “A kaqqa” yaageeddino.

¹⁴ Philaaxoosi asaa, “Ayissi? I ay iitabaa ootheeddee?” yaageedda.

Shin asay kasewaappekka bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “A kaqqa” yaageeddino.

¹⁵ Philaaxoosi asaa nashechchanaw koyyiide, Barbbaana asaw billeedda; yaatiide lissuwan Yesuusa wottaaddaratuwaan shocissiide, kaqqana mala untunttoo aathi immeedda.

Wottaaddaratuu Yesuusa Qilliicceeddino
(Mat 27:27-31; Yoh 19:2-3)

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, wottaaddaratuu Yesuusa gadiyaa mooddiyaawaa gibbiyaa afiide, hara wottaaddaratuwaa ubbaa ittippe xeeseeddino.

¹⁷ Qassi zo7o mayuwaa A mayizzeeddino; agunthaa akililiyaa giigissiide, A huuphiyan wotheeddino. ¹⁸ Hewaappe guyyiyan A, “Ayihudatuwaa kaatew, sarotay new gido” yaagi sarotiidde, A qilliiccuwaa doommeeddino. ¹⁹ Yesuusa huuphiyaa

maqqa xam77aan shoceeddino; qassi A bollan cuchcheeddino; gulbbatiide aw goyinneeddino. ²⁰ A bolla qillieceddawaappe guyyiyan, zo7o mayuwaa aappe qaari akkiide, A mayuwaa A mayizzeeddino; yaatiide masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishiide, A kaqqanaw afeeddino.

Yesuusa Kaqqeeddino

(Mat 27:32-44; Luq 23:26-43; Yoh 19:17-27)

²¹ Unttuntu biide, Iskkinddiranne Rufoosa yeledda aawuwaa, itti Simoona giyaa Qereena gadiyaa asay, gaxaappe katamaa yiyaawaanna gakettiide, Yesuusa masqqaliyaa wolqqaan toosseeddino. ²² Yaatiide Golgootaa geetettiyaasaa Yesuusa afeeddino. “Golgootaa” giyaawe “Huuphiyaa Gosiyaasaa” * giyaawaa. ²³ Kawaraa giyaa dhali walaketteedda woyiniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; shin I ushennaan ixceedda. ²⁴ Unttuntu A kaqqeeddino; qassi oona oona gakkanentto eranaw A mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggeeddino.

²⁵ Unttuntu A kaqqiyaa wode, wonttaappe heezzu saate. ²⁶ “Ayihudatuwaa kaatiyaa” yaagi A mootiyaa xaafuu xaafeetti utteedda. ²⁷ Yesuusanna laa77u kayisatuwaa ittuwaa aappe ushechcha bagganna, qassi ittuwaa aappe haddirssa bagganna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino. ²⁸ Xoossaa

15:21 Rom 16:13 * **15:22** “Huuphiyaa Gosiyaasaa” geetettiyaawe, asaa huuphiyaa malatiyaa shuchchay hewaan de7iyaa diraw, huuphiyaa gosiyaasaa geetetteedda. **15:24** Maz 22:18

Maxaafay, “Iitabaa ootheeda asatuwaanna I paydetteedda” yaagiyaawe poletteedda.

²⁹ Ogiyaanna aadhdhiyaa asay Yesuusa kadhiide, barenttu huuphiyaa qaathiidde boreeddino; “Simmi, Geeshsha Golliyaa kolaade heezzu gallassaa gidдон keexxiyaawoo, ³⁰ ane masqqaliyaa bollappe wodhdhaade, ne huuphiyaa ashsha” yaageeddino.

³¹ Hawaadankka qeesatuwaa kaappatuu Muse higgiiyaa tamarissiyaawaantunna ittippe Yesuusa bolla, “Hara asatuwaa ashsheedda; shin barena ashshanaw danddayenna; ³² nuuni be7iide ammanana mala, Kiristtoosi Israa7eeliyaa kaatii, ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho” giide qilliicceeddino. Qassi haray atto, aananna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteeddawanttukka A bolla qilliicceeddino.

Yesuusa Hayquwabaa

(Mat 27:45-56; Luq 23:44-49; Yoh 19:28-30)

³³ Usuppun saatiyaappe doommiide, uduppu saatiyaa gakkanaw, gadiyaa ubbay dhumeedda.

³⁴ Uduppu saatiyaan Yesuusi bare qaalaa dhoqqu oothiide, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” † yaageedda. Hewaa giyaawe, “Ta Xoossaw, ta Xoossaw, taana ayissi aggaaddii?” giyaawaa.

15:28 Isa 53:12 **15:29** Maz 22:7; 109:25; Mar 14:58; Yoh 2:19
 † **15:34** “Elohee ... laamaa sabaqitaani”: Ha qaalatuu Yesuusi ha alamiyaan ashuwaa mayyiide simerettiyaa wode haasayettiyaa Aramaayike geetettiyaa qaalaan haaseyettowaa. **15:34** Maz 22:1

³⁵ Hewaan eqqedda asaappe ittu ittu hewaa sisiide, “Be7ite; Eelaasa xeesee” yaagedda. ³⁶ He asaappe ittu woxxi yiide, zanzaa malatiyaawaan caala woyiniyaa eessaa kuntheedda; hewaa maqqaa gatimaa xeeraan wothiide, “De7ishshite ane; Eelaas masqqaliyaappe A wothanaw yaanenttonne ane be7oytte” yaagiidde Yesuusa doonaakko ushshanaw shiishsheedda.

³⁷ Yesuusi qaalaa dhoqqu oothi waassiide, hayqqi aggeedda.

³⁸ Geeshsha Gollayan qashetteedda gaariduu qommoppe duge gakkanaw, laa77u kesiide pooshetti wodhdheedda. ³⁹ Masqqaliyaappe sintha bagganna hewaan eqqedda itti xee tuwaa Kaappuu, hewaa keenaa Yesuusi waassiide hayqqeeddawaa be7eedda wode, “Ha bitani tumu Xoossaa Na7aa” yaageedda.

⁴⁰ Hewaan haakuwaan eqqiide xeelliyaa amareedda maccawanttu de7iino; untunttu gidдон Magdala giyaa katamaappe yeedda Mayraama, tefaa Yayiqoobanne Yoosa daaya Mayraamanne Salooma de7iino. ⁴¹ He macca asatuu Yesuusi Galiilaan de7iyaa wode, A kaalleeddawanttanne A maaddeeddawantta; qassi Yesuusanna ittippe Yeerusalaame beedda hara cora macca asatuu hewaan de7iino.

Yesuusa Mooguwaabaa

(Mat 27:57-61; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sa7ay omarsseedda wode, hewaan shiiqeedda asaan bonchchetteedda itti Yooseefa giyaa bitani, Xoossaa kawutethay yaanawaa

naagi utteeddawe, Armmaatiyaasa giyaa katamaa asay yeedda; he gallassay wonttetha Sambbatay giigettiya gallasaa gideedda diraw, Yoosefo xaliide Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda. ⁴⁴ Philaaxoosi, Yesuusi man77iyankka hayqqidiggeeddawaa siseedda wode maalaletteedda; xeetuwwa kaappuwaa xeesiide, “I hayqqoodeppe gami77eeddee?” yaagiide oochcheedda. ⁴⁵ Philaaxoosi Yesuusi hayqqeeddawaa xeetuwwa kaappuwaappe sisiide, A anhaa Yoosefo akkanaadan udeedda. ⁴⁶ Yoosefo mooguwaa mayuwaa shammeedda; Yesuusa anhaa masqqaliyaappe wothi mayuwan xaaxiide, shuchchaa woocedda asaa moogiyaa gonggoluwaa gidдон A anhaa wotheedda; qassi he gonggoluwaa doonaan wolqqaama shuchchaa gondorssiide wotheedda. ⁴⁷ Magdala katamaappe yeedda Mayraamanne Yoosa daaya Mayraama Yesuusa anhaa untunttu haqan wothintto be7iino.

16

Yesuusi Hayquwaappe Dendeedda (Mat 28:1-8; Luq 24:1-12; Yoh 20:1-10)

¹ Sambbatay aadhheeddawaaappe guyyiyan, Magdala katamaappe yeedda Mayraama, Yayiqooba daaya Mayraamanne Salooma biide, Yesuusa anhaa okkanaw shittuwaa shammeeddino. ² Woggaa gallassi wonttumaatha daro guuran xalqqii kesishshin, he gonggoluwaa beeddino. ³ Untunttu barenttu gidдон ittu ittuwaanna, “Gonggoluwaa doonaappe

nuussi shuchchaa oone gonddorssiide digganaweeshsha?” yaagiide haasayiino.

⁴ Unttuntu xeelliyaa wode, he daro wolqqaama shuchchaa gonddorssidiggeeddawaa be7eeddino.

⁵ Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa giddo geliyaa wode, itti wodalla bitani bootha mayuwaa mayyiide, ushechcha bagganna utteeddawaa be7iide dagammeeddino.

⁶ Shin I unttunta, “Dagammoppite. Masqqaliyaa bolla kaqetteedda Naazireetiyaa Yesuusa hinttenttu koyyiyaawaa eray. I hawaan baawa; denddidiggeedda. Unttuntu A wotheeddasaa hawaa be7ite. ⁷ Shin biide Yesuusi barena kaalliyaawanttoonni Phexiroosaw, ‘Yesuusi hinttentuppe kasetiide Galiilaa bee; I hinttenttoo odeeddawaadankka hinttenttu A yaani be7ana’ yaagiide hawaa odite” yaageedda.

⁸ Macca asatuu yashshaan kokkoriide, Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa kesiide baqati aggeeddino; qassi unttuntu yayyeedda diraw, asaw hewaa oossinne aynne odibeykkino.

Macca asatuu biide, barenttoo odetteed-dabaa ubbaa Phexiroosawunne aananna de7iyaawanttoo qanthaan odeeddino; hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare huuphew barena kaalliyaawanttu bolla, medhinaw ashshiyaa laamettenna geshsha mishiraachchuwaa qaalaa, away mokkiyaasaappe wulliyaasaa gakkanaw kiitteedda.

*Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda
(Mat 28:9-10; Yoh 20:11-18)*

⁹ Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaappe guyyiyan, Woggaa gallassi guura, laappu iita

ayyaanatuwaa kesseedda Magdala katamaappe yeedda Mayraamiw kasetiide beetteedda. ¹⁰ Iza baade kase aananna de7iyaawanttoo, qaretti-iddinne yeekkiidde utteeddawanttoo odaaddu; ¹¹ shin Yesuusi paxa de7iyaawaanne iziw beetteeddawaa untunttu siseedda wode, Izi oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Laa77u Barena Kaalliyaawanttussi Beetteedda

(Luq 24:13-35)

¹² Hewaappe guyyiyan, untuntuppe laa77atuu katamaappe kesiide biishshin, ogiyaan Yesuusi koyrowaappe dummatiide, untunttoo beetteedda. ¹³ Untunttu guyye simmiide, haratuwassi odeeddino; shin hewanttu untunttu oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Tammanne Itti Barena Kaalliyaawant-tussi Beetteedda

(Mat 28:16-20; Luq 24:36-49; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8)

¹⁴ Guyyeppe tammanne itti Yesuusa kaalliyaawanttu qumaa miishshin, Yesuusi untunttoo beetteedda. Untunttoo ammanuu baynna diraw, I untuntta seereedda; qassi hayquwaappe I denddeeddawaa be7eeddawanttu untunttoo odina, untunttu ammanennaan ixweedda dirawunne odina sisennawantta gidiyaa diraw, I untuntta seereedda.

¹⁵ I untuntta hawaadan yaageedda; “Alamiyaa ubbaa biide, asaa ubbaw wonggalaa mishiraachchuwaa qaalaa odite.

¹⁶ Ammanowenne xammaqettowe attana;

shin ammanennawaa bolla Xoossay pirddana. ¹⁷ Taanan ammaniyaawanttu ha malaatatuwaa oothanawantta: untunttu ta sunthan iita ayyaanatuwaa kessanawantta; qassi untunttu dumma dumma oratha qaalaan haasayanawantta. ¹⁸ Untunttu shooshshaa oyqqoopekka, woy ayaanne wodhiyaa marzziyaa ushinttokka untuntta qohenna. Qassi untunttu barenttu kushiyaa hargganchchatuwaa bolla wothana; he hargganchchatuu paxana” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Pude Keseedda
(*Luq 24:50-53; Kit 1:9-11*)

¹⁹ Godaa Yesuusi barena kaalliyaawanttunna haasayeeddawaappe guyyiyan, Xoossay A pude saluwaa afina, Xoossaappe ushechcha bagganna utteedda. ²⁰ A kaalliyaawanttu biide, ubbasan wongalaa mishiraachchuwaa odeeddino. Godaykka untunttunna ittippe oothee; untunttu odiyaa qaalaykka tuma gideeddawaa untunttu oothiyaa malaatatuwaan erisseedda. *

* **16:20** Itti itti beni Geeshsha Maxaafatuwan ha paydatuu baawa.

Ooratha Caaquwaa
New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71